

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๔ เดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๕๘

หน้า

- การค้าสินค้าประมง ปี 2558
 - การส่งออก ๑
 - การนำเข้า ๑๐
- ข้อกำหนดของผู้ซื้อสินค้าสัตว์น้ำในสหภาพยุโรป ๒๑
- สถานการณ์การผลิตและการค้าปลาทูน่าโลก ๒๕

การค้าสินค้าประมงปี 2558

ประพันธ์ โนระดี

เศรษฐกิจของไทยในปี 2558 ประสบปัญหาการส่งออกสินค้าภาพรวมลดลงร้อยละ 1 ซึ่งผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ(GDP) ต้องพึ่งพาการส่งออกมากถึงร้อยละ 80 ทำให้เศรษฐกิจภายในประเทศฝืดเคือง การจ้างงานลดลง ทำให้ GDP ขยายตัวเพียงร้อยละ 2.5 เป็นอัตราการขยายตัวที่น้อยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน โดยคาดว่าในปี 2559 ยังมีแนวโน้มลดลง ขยายตัวเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น

การค้าสินค้าประมงยังขยายตัวลดลง เป็นผลมาจากประเทศผู้นำเข้าหลักของไทย เศรษฐกิจภายในยังซบเซา รวมทั้งการถูกตัดสิทธิ GSP ในตลาดสหภาพยุโรป ทำให้ไทยเสียภาษีนำเข้าที่สูงขึ้น โดยมูลค่าการส่งออกไปตลาดสหภาพยุโรปลดลงไปแล้วกว่าร้อยละ 40 หลังจากการตัดสิทธิ GSP

มูลค่าการค้าสินค้าประมงของไทย

มูลค่าการค้าสินค้าประมงของไทย มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในปี 2555 มูลค่าทางการค้า 364,487 ล้านบาท แต่ในปี 2558 ลดลงเหลือเพียง 298,600 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 18 โดยมูลค่าลดลงทั้งการนำเข้าและการส่งออก และส่งผลทำให้ดุลการค้าสินค้าประมงลดลงจาก 164,412 ล้านบาท ในปี 2555 เหลือเพียง 118,021 ล้านบาท ในปี 2558 หรือลดลงร้อยละ 28

มูลค่าการค้าสินค้าประมงของไทย ปี 2554-2558

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558
การนำเข้า	84,975.94	100,037.40	99,567.55	92,668.17	90,289.25
การส่งออก	259,863.80	264,449.20	227,722.05	228,284.28	208,310.50
มูลค่าการค้า	344,839.74	364,486.59	327,289.59	320,952.45	298,599.74
ดุลการค้า	174,887.86	164,411.80	128,154.50	135,616.11	118,021.25

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมง ประมวลผลจากกรมศุลกากร

การส่งออกสินค้าประมง

การส่งออกสินค้าประมงของไทยปี 2558 มีปริมาณ 1,683,501 ตัน มูลค่า 208,310 ล้านบาท ปริมาณ ลดลงร้อยละ 6 มูลค่าร้อยละ 9 เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ตลาดส่งออกที่สำคัญล้วนมีแนวโน้มลดลงทั้งสิ้น โดยสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดส่งออกสินค้าประมงที่สำคัญ ปริมาณการส่งออก 218,241 ตัน มูลค่า 45,051 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 9 มูลค่าลดลงร้อยละ 11 รองลงมาได้แก่ ญี่ปุ่น ปริมาณการส่งออก 241,162 ตัน มูลค่า 41,385 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 2 มูลค่าลดลงร้อยละ 6 สหภาพยุโรป ปริมาณ 145,328 ตัน มูลค่า 20,791 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 13 มูลค่าลดลงร้อยละ 25 ซึ่ง 3 ตลาดดังกล่าว มีสัดส่วนกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงทั้งหมด

การส่งออกสินค้าประมง (รายประเทศ/กลุ่มประเทศ) ปี 2557 และ 2558

ปริมาณ : ตัน ,มูลค่า : ล้านบาท

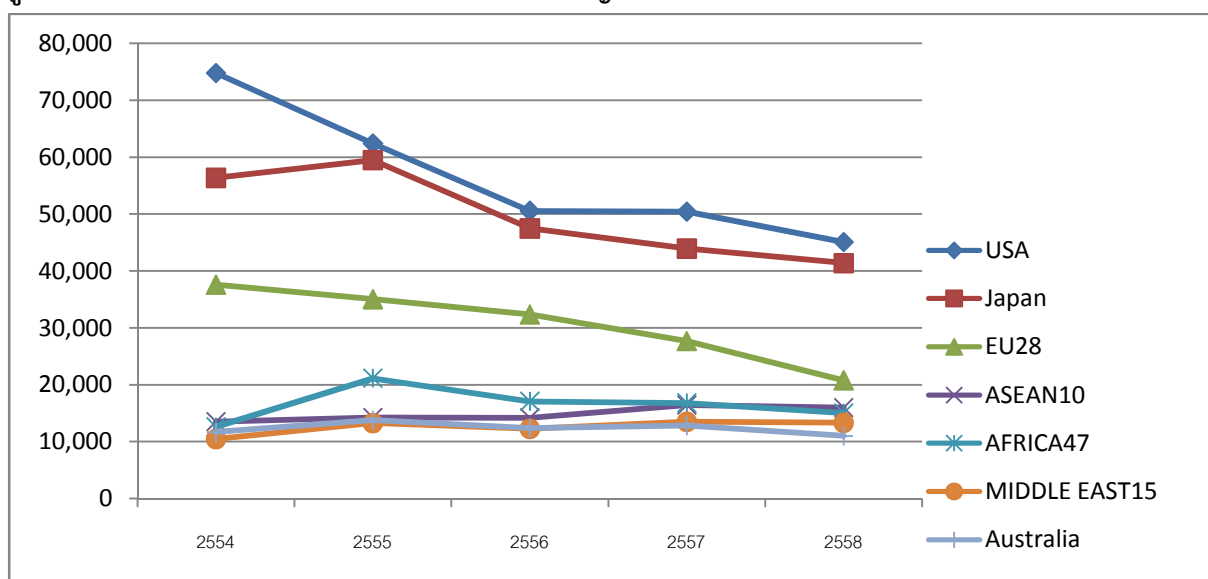
ประเทศ/กลุ่มประเทศ	2557		2558		อัตราการเปลี่ยนแปลง	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
USA	239,864.10	50,393.14	218,241.36	45,050.58	-9.01	-10.60
Japan	246,709.55	43,930.69	241,161.93	41,385.39	-2.25	-5.79
EU28	167,978.52	27,688.91	145,328.41	20,790.71	-13.48	-24.91
ASEAN10	289,581.25	16,431.98	273,888.56	15,979.66	-5.42	-2.75
AFRICA47	170,920.48	16,801.00	164,136.49	15,037.23	-3.97	-10.50
MIDDLE EAST15	121,552.78	13,495.33	125,314.36	13,310.39	3.09	-1.37
Australia	78,064.68	12,842.80	71,246.93	11,023.59	-8.73	-14.17
Canada	52,355.08	9,656.10	46,689.95	8,364.34	-10.82	-13.38
China	164,629.53	8,244.01	114,064.70	8,043.42	-30.71	-2.43
S.Korea	32,049.29	5,686.74	31,474.07	5,698.50	-1.79	0.21
SOUTH AMERICA12	40,399.26	4,194.45	48,605.83	4,682.50	20.31	11.64
Hong kong	24,676.28	3,696.15	28,049.89	3,650.30	13.67	-1.24
Taiwan	31,222.10	2,715.54	29,090.71	2,828.76	-6.83	4.17
Sri lanka	27,010.96	1,446.49	30,390.78	1,970.43	12.51	36.22
Other	106,291.91	11,060.95	115,817.04	10,494.70	8.96	-5.12
ผลรวมทั้งหมด	1,793,305.76	228,284.28	1,683,501.00	208,310.50	-6.12	-8.75

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมง ประมวลผลจากกรมศุลกากร

หากพิจารณาการส่งออกสินค้าประมงของไทยไปในตลาดที่สำคัญในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมานี้ พบว่า มูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา

มูลค่าการส่งออกสินค้าประมงของไทย (ตลาดที่สำคัญ) ปี 2554-2558

หน่วย : ล้านบาท

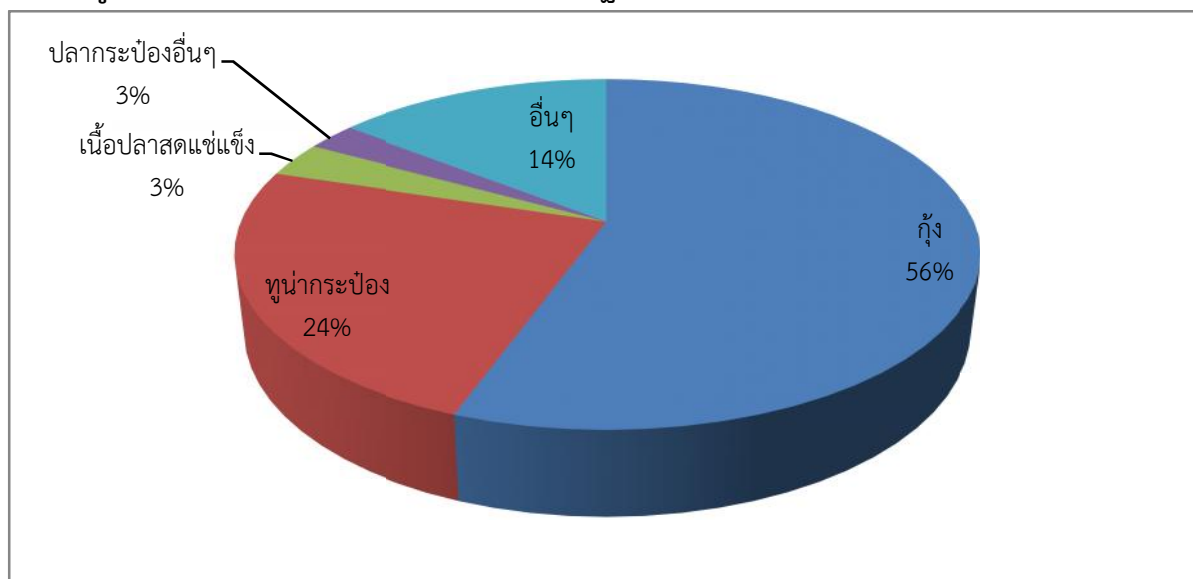

พิจารณาแยกตามประเทศ/กลุ่มประเทศที่สำคัญได้ดังนี้

1. สหรัฐอเมริกา เป็นตลาดที่ไทยส่งออกสินค้าประมงมากที่สุด ในปี 2558 มีสัดส่วนร้อยละ 22 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าประมง การส่งออกในรอบ 5 ปี (2544-2558) ที่ผ่านมา ปริมาณและมูลค่าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 12 ต่อปี สินค้ากุ้งมีสัดส่วนของมูลค่าการส่งออกมากกว่าครึ่งของมูลค่าการส่งออกรวมในตลาดนี้ ในปี 2558 ปริมาณการส่งออกกุ้ง 72,613 ตัน มูลค่า 25,026 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 แต่มูลค่าลดลงร้อยละ 7 เนื่องจากราคากุ้งที่ลดลง รองลงมาได้แก่ ทูน่ากระป๋อง ปริมาณ 83,485 ตัน มูลค่า 10,914 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 24 มูลค่าลดลงร้อยละ 25 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 และเนื้อปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง ปริมาณการส่งออก 6,447 ตัน มูลค่า 1,448 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 36 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 3

ในปี 2559 มีการคาดการณ์ว่าตลาดสหรัฐอเมริกาเศรษฐกิจจะขยายตัวประมาณร้อยละ 2.6 มีแนวโน้มในการนำเข้าสินค้าประมงมากขึ้น ประกอบกับไทยเคยส่งออกกุ้งไปสหรัฐอเมริกามากที่สุด การเพิ่มผลผลิตกุ้งในปี 2559 คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าประมงของไทยไปสหรัฐอเมริกาประมาณ 50,000-50,500 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในตลาดนี้มีประเด็นการค้าที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ การห้ามนำเข้าปลาจากไทย เนื่องจากไม่เป็นไปตามมาตรฐาน และมาตรการ Presidential Task Force on Combating IUU Fishing มีการกำหนดหรือการระบุสายพันธุ์อาหารทะเล ที่มีความเสี่ยงต่อการทำประมง IUU หรือการหลอกลวงเกี่ยวกับอาหารทะเล 13 สายพันธุ์ ได้แก่ หอยเป่าฮื้อ, ปลาค็อดแอตแลนติก (Atlantic Cod), ปูม้า, ปลาโลมา, ปลาทะเลประเภทยูเกอร์, แมงดาทะเล, ปลาค็อดแปซิฟิก (Pacific Cod), ปลากระพงแดง, ปลิงทะเล, ฉลาม, กุ้ง, ปลากระโทงแทงดาบ และปลาทูน่า

สัดส่วนมูลค่าการส่งออกสินค้าประมงของไทยไปสหรัฐอเมริกา ปี 2558

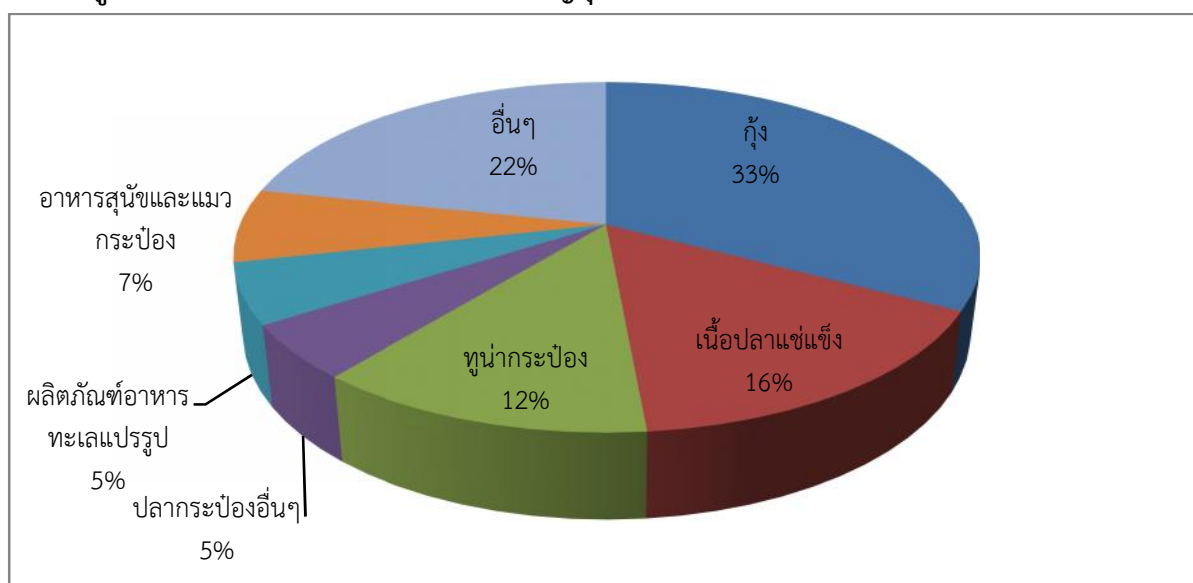

2. ญี่ปุ่น รอบ 5 ปี ที่ผ่านมา (2554-2558) ปริมาณการส่งออกลดลงเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี มูลค่าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 6 ต่อปี การส่งออกสินค้ากุ้งมีสัดส่วนมากที่สุด ในปี 2558 ปริมาณการส่งออก 37,416 ตัน มูลค่า

13,556 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 4 มูลค่าลดลงร้อยละ 10 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 รองลงมาได้แก่ เนื้อปลาแช่แข็ง ปริมาณ 40,533 ตัน มูลค่า 6,534 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 10 มูลค่าลดลงร้อยละ 3 ทุ่นกระป๋อง ปริมาณ 32,887 ตัน มูลค่า 5,136 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 3 มูลค่าลดลงร้อยละ 10 และ อาหารสุนัขและแมวกระป๋อง ปริมาณ 30,130 ตัน มูลค่า 2,800 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 8 มูลค่าลดลงร้อยละ 10

ในปี 2559 คาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 (ปี 2558 ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6) และการส่งออกสินค้าประมงของไทยไปญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากไทยจะเพิ่มผลผลิตกุ้ง โดยคาดว่าจะการส่งออกจะมีมูลค่าประมาณ 43,000-45,000 ล้านบาท

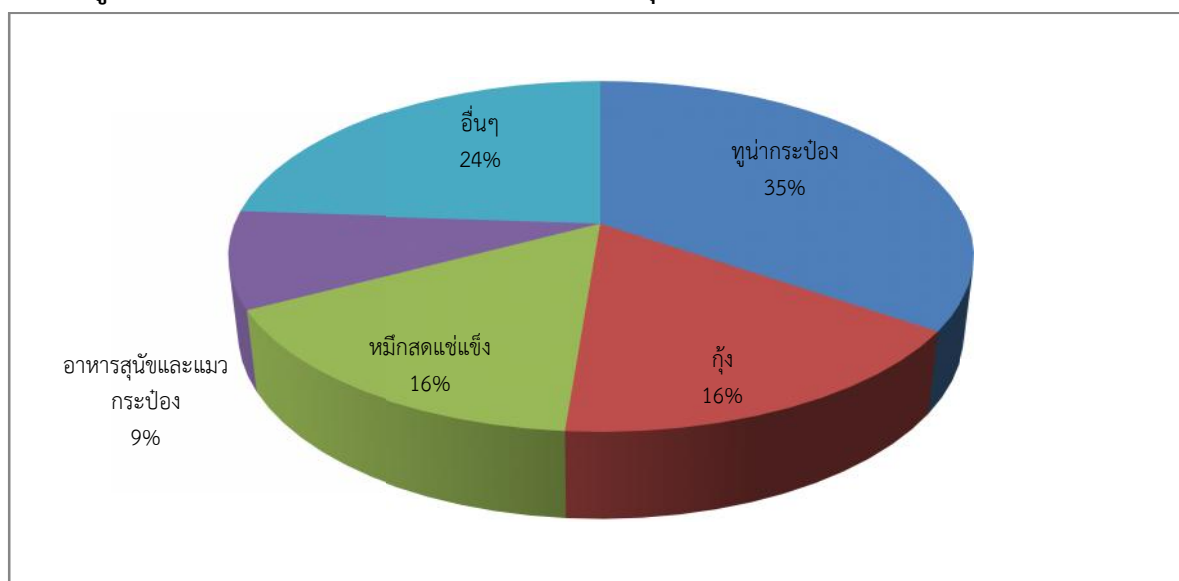
สัดส่วนมูลค่าการส่งออกสินค้าประมงของไทยไปญี่ปุ่น ปี 2558

3. สหภาพยุโรป (EU28) เป็นตลาดการส่งออกสินค้าที่มีแนวโน้มลดลงค่อนข้างมาก เนื่องจากไทยถูกตัด GSP ตั้งแต่ปี 2557 ในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา (2554-2558) ปริมาณการส่งออกลดลงเฉลี่ยร้อยละ 12 ต่อปี ส่วนมูลค่าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 13 ต่อปี ในปี 2558 ปริมาณการส่งออกทูน่ากระป๋องมีสัดส่วนมากที่สุด ปริมาณ 55,867 ตัน มูลค่า 7,202 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 3 มูลค่าลดลงร้อยละ 8 รองลงมาได้แก่กุ้ง ปริมาณ 8,700 ตัน มูลค่า 3,453 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 51 มูลค่าลดลงร้อยละ 57 หมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง ปริมาณ 18,965 ตัน มูลค่า 3,316 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 23 มูลค่าลดลงร้อยละ 25 อาหารสุนัขและแมวกระป๋อง ปริมาณ 12,289 ตัน มูลค่า 1,847 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 7

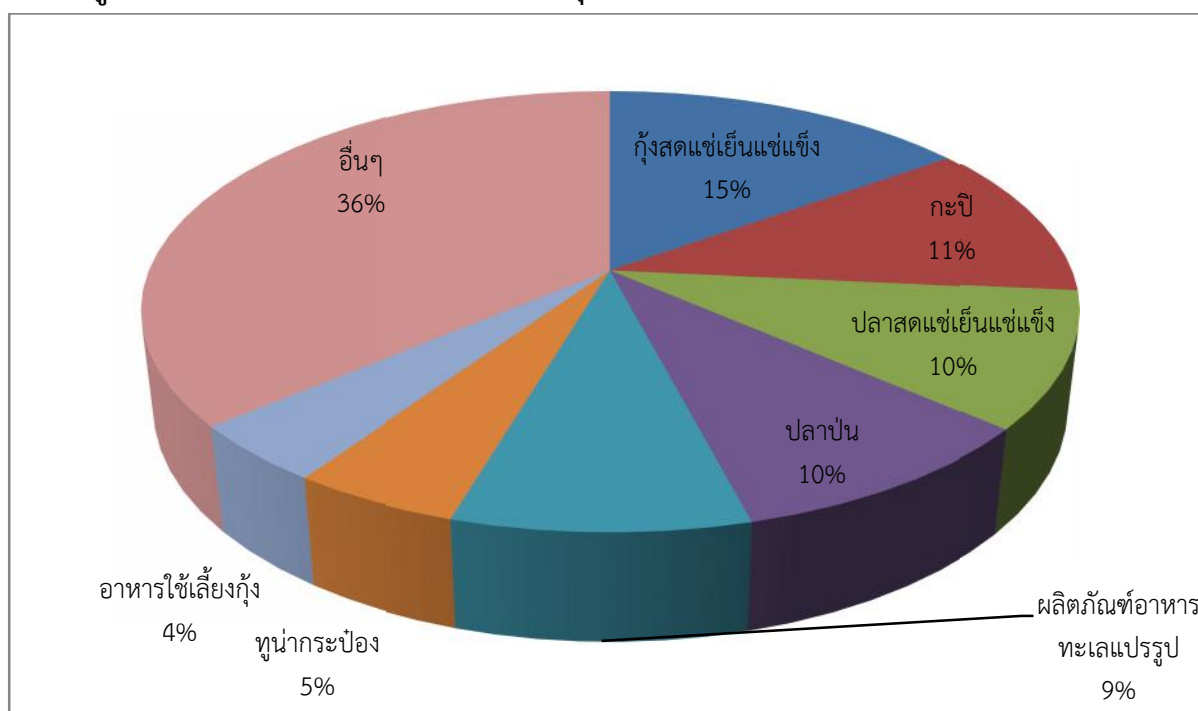
ในปี 2559 คาดว่าการส่งออกยังมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากความเสียเปรียบคู่แข่งที่สำคัญกับประเทศที่ยังได้รับสิทธิ GSP รวมทั้งผู้นำเข้ายังมีความกังวลในประเด็นที่ได้รับการเตือนหรือใบเหลืองในการแก้ไขปัญหา IUU โดยคาดว่าจะมูลค่าการส่งออกสินค้าประมงประมาณ 19,000-20,000 ล้านบาท

สัดส่วนมูลค่าการส่งออกสินค้าประมงของไทยไปสหภาพยุโรป ปี 2558

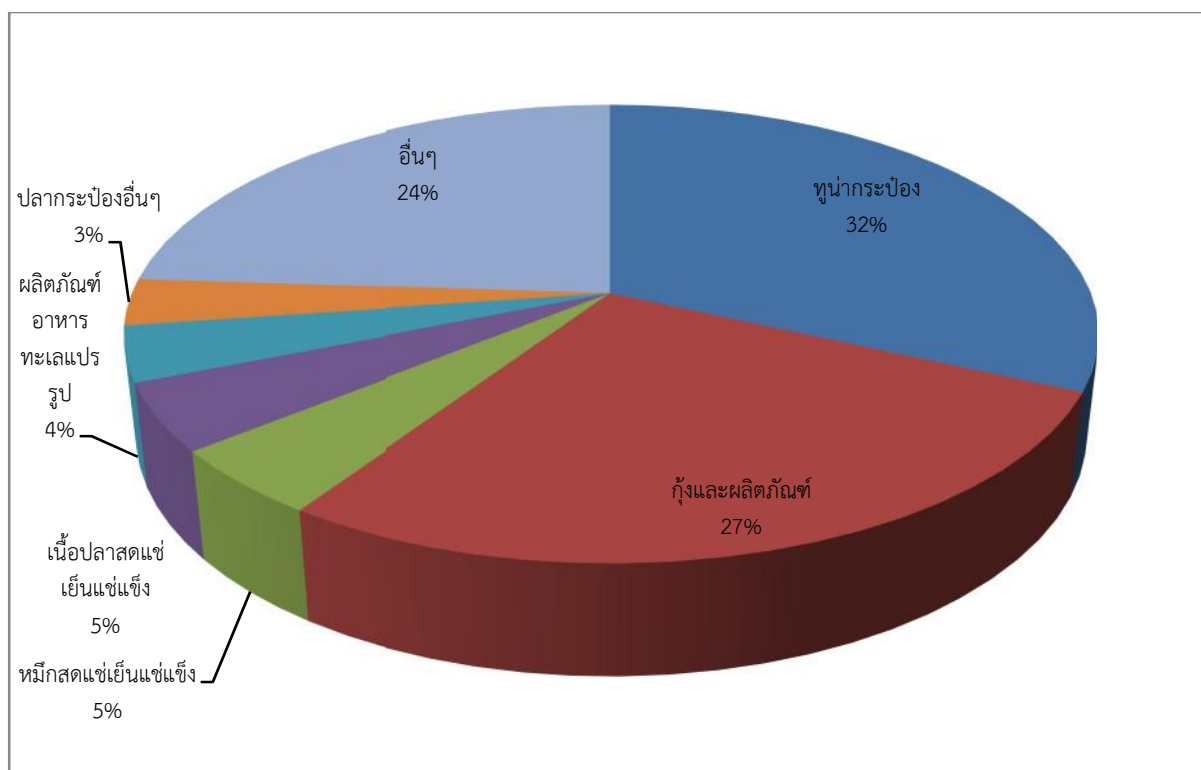
4.อาเซียน เป็นตลาดส่งออกสินค้าประมงที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในรอบ 5 ปี (2554-2558) ปริมาณการส่งออก ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 4 ต่อปี แต่มูลค่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี โดยการส่งออกสินค้าส่วนใหญ่ไปยังเวียดนาม มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ในปี 2558 สินค้าส่งออกที่สำคัญได้แก่ กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง ปริมาณ 12,974 ตัน มูลค่า 2,516 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 66 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 29 กะปิ ปริมาณ 14,454 ตัน มูลค่า 1,915 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 6 มูลค่าลดลงร้อยละ 1 ปลาป่น ปริมาณ 33,360 ตัน มูลค่า 1,587 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 29 มูลค่าลดลงร้อยละ 23

สัดส่วนมูลค่าการส่งออกสินค้าประมงของไทยไปกลุ่มอาเซียน ปี 2558

ในปี 2559 ตลาดอาเซียนมีแนวโน้มการส่งออกที่ดี เนื่องจากการคาดการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศที่เพิ่มขึ้น เช่น พม่าคาดว่าเศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มขึ้นในปี 2559 ถึงร้อยละ 7.8 (ปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 5.8) ลาวขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 (ปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 6.4) และกัมพูชาขยายตัวร้อยละ 6.9 (เท่ากับปี 2558) โดยคาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าประมงประมาณ 16,700-16,900 ล้านบาท

สัดส่วนสินค้าประมงส่งออกปี 2558

พิจารณาแยกตามกลุ่มสินค้าที่สำคัญได้ดังนี้

1. กุ้งและผลิตภัณฑ์ เป็นสินค้าประมงที่ทำรายได้มากที่สุดตั้งแต่ ปี 2556 จนถึงปัจจุบัน โดยก่อนหน้านี้สินค้ากุ้งเป็นสินค้าประมงที่ทำรายได้มากที่สุด เนื่องจากปัญหาเกิดโรคตายด่วน (EMS) ในปี 2555 ผลผลิตลดลงอย่างมากทำให้มูลค่าการส่งออกลดลง แต่อย่างไรก็ตาม มูลค่าการส่งออกกุ้งของไทยลดลง 3 ปี ติดต่อกัน ส่วนหนึ่งมาจากราคาที่ลดลง ในรอบ 5 ปี ปริมาณการส่งออกเฉลี่ย 551,846 ตันต่อปี มูลค่าเฉลี่ย 72,702 ล้านบาทต่อปี หรือปริมาณเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1 ต่อปี ส่วนมูลค่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4 ต่อปี

ในปี 2558 ปริมาณการส่งออก 551,578 ตัน มูลค่า 66,197 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 6 มูลค่าลดลงร้อยละ 12 เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยการส่งออกไปยังกลุ่มแอฟริกา (ส่วนใหญ่ส่งออกไปยังอียิปต์ ลิเบีย และแอฟริกาใต้) ปริมาณ 116,523 ตัน มูลค่า 11,090 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 6 มูลค่าลดลงร้อยละ 16 โดยมีสัดส่วนร้อยละ 17 ของมูลค่าการส่งออกกุ้งรวม รองลงมาได้แก่กลุ่มตะวันออกกลาง (ส่วนใหญ่ส่งออกไปยังซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรต และอิสราเอล) ปริมาณ 91,495 ตัน มูลค่า 11,077 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 มีสัดส่วนของมูลค่าร้อยละ 17 การส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา (สหรัฐอเมริกานำเข้ากุ้งจากไทยมากที่สุด มีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 30 ของการ

นำเข้าทุ่นารวมของสหรัฐอเมริกา) ในปี 2558 ไทยส่งออกทุ่นากระป๋องไปสหรัฐอเมริกา ปริมาณ 83,485 ตัน มูลค่า 10,914 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 24 มูลค่าลดลงร้อยละ 25 มีสัดส่วนร้อยละ 16 ของมูลค่าการส่งออกทุ่นากระป๋องรวม การส่งออกไปยังกลุ่มสหภาพยุโรป ยังได้รับผลกระทบเนื่องจากการตัดสิทธิ GSP ทำให้การส่งออกมีแนวโน้มลดลง ส่วนใหญ่ส่งออกไปยัง อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ และฝรั่งเศส ปริมาณ 55,867 ตัน มูลค่า 7,202 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 3 มูลค่าลดลงร้อยละ 8 คิดสัดส่วนเป็นร้อยละ 11

สำหรับปี 2559 คาดว่าสินค้าทุ่นากระป๋องจะส่งออกเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยเฉพาะตลาดตะวันออกกลาง และกลุ่มอาเซียน ปริมาณการส่งออกประมาณ 552,000 ตัน มูลค่า 67,000 ล้านบาท

การส่งออกทุ่นากระป๋องของไทยปี 2557-2558

ปริมาณ : ตัน ,มูลค่า : ล้านบาท

ชื่อประเทศ /กลุ่มประเทศ	2557		2558		อัตราการเปลี่ยนแปลง		สัดส่วน 2558
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	
AFRICA	123,671.21	13,226.22	116,523.30	11,089.53	-5.78	-16.15	16.75
<i>Egypt</i>	60,403.15	5,491.70	70,175.50	5,828.70	16.18	6.14	8.81
<i>Libyan</i>	33,729.49	4,158.77	20,705.15	2,460.55	-38.61	-40.83	3.72
<i>South Africa</i>	12,100.59	1,346.22	10,683.53	1,106.70	-11.71	-17.79	1.67
MIDDLE EAST15	85,187.98	10,864.94	91,494.92	11,077.33	7.40	1.95	16.73
<i>Saudi Arabia</i>	22,126.80	2,977.14	28,526.79	3,537.99	28.92	18.84	5.34
<i>U. Arab Emirates</i>	13,683.91	1,839.73	16,884.41	2,044.64	23.39	11.14	3.09
<i>Isarael</i>	7,215.36	914.86	8,902.08	1,026.31	23.38	12.18	1.55
USA	110,276.98	14,643.46	83,485.28	10,913.70	-24.29	-25.47	16.49
EU28	57,360.81	7,835.11	55,867.13	7,201.81	-2.60	-8.08	10.88
<i>United kingdom</i>	11,460.46	1,687.82	13,205.70	1,901.25	15.23	12.65	2.87
<i>Netherlands</i>	6,123.86	898.22	7,507.90	960.09	22.60	6.89	1.45
<i>France</i>	4,329.76	730.47	4,459.79	634.34	3.00	-13.16	0.96
Australia	43,485.96	6,964.11	38,283.29	5,665.00	-11.96	-18.65	8.56
Japan	33,850.58	5,718.18	32,887.32	5,136.09	-2.85	-10.18	7.76
SOUTH AMERICA12	31,295.20	3,384.58	39,430.06	3,962.04	25.99	17.06	5.99
<i>Peru</i>	8,652.72	1,111.96	13,652.97	1,782.24	57.79	60.28	2.69
<i>Chile</i>	12,353.42	1,319.37	12,153.34	1,168.48	-1.62	-11.44	1.77
Canada	33,536.42	4,742.52	27,700.55	3,908.45	-17.40	-17.59	5.90
EFTA	7,900.34	1,186.16	7,956.63	1,157.25	0.71	-2.44	1.75
<i>Switzerland</i>	4,601.95	777.51	4,952.57	784.36	7.62	0.88	1.18
<i>Norway</i>	1,452.17	182.04	2,202.46	280.02	51.67	53.82	0.42
Other	59,904.00	6,711.17	57,949.44	6,085.86	-3.26	-9.32	9.19
รวมทั้งหมด	586,469.47	75,276.44	551,577.90	66,197.06	-5.95	-12.06	100.00

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมง ประมวลผลจากกรมศุลกากร

2. **กึ่งและผลิตภัณฑ์** สินค้าประมงส่งออกของไทยที่เคยเป็นสินค้าส่งออกทำรายได้สูงสุด แต่หลังจากเกิดโรค EMS มูลค่าการส่งออกลดลง โดยการแก้ไขปัญหาเริ่มได้ผล ผลผลิตกุ้งในปี 2558 มีประมาณ 230,000 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ที่มีผลผลิต 217,000 ตัน การส่งออกกุ้งในรอบ 5 ปี (2554-2558) ปริมาณเฉลี่ย 258,396 ตันต่อปี มูลค่าเฉลี่ย 79,501 ล้านบาทต่อปี แต่หลังจากเกิดโรค EMS แล้วปริมาณการส่งออกเฉลี่ย 183,844 ตันต่อปี มูลค่าเฉลี่ย 63,918 ล้านบาทต่อปี ในปี 2558 ปริมาณการส่งออกกุ้งรวม 171,752 ตัน มูลค่า 57,469 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 แต่มูลค่าลดลงร้อยละ 12 โดยการส่งออกไปสหรัฐอเมริกา มีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 44 ของมูลค่าการส่งออกกุ้งรวม ปริมาณ 72,613 ตัน มูลค่า 25,026 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ส่วนมูลค่าลดลงร้อยละ 7 รองลงมาได้แก่ ญี่ปุ่น มีสัดส่วนร้อยละ 24 ปริมาณ 37,416 ตัน มูลค่า 13,556 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 4 มูลค่าลดลงร้อยละ 10 กลุ่มสหภาพยุโรป เป็นตลาดส่งออกหลักของไทยที่มีอัตราการส่งออกลดลงมากที่สุด สัดส่วนเหลือเพียงร้อยละ 6 ปริมาณ 8,700 ตัน มูลค่า 3,453 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 51 มูลค่าลดลงร้อยละ 57

การส่งออกกุ้งของไทยปี 2557-2558

ปริมาณ : ตัน ,มูลค่า : ล้านบาท

ชื่อประเทศ /กลุ่มประเทศ	2557		2558		อัตราการเปลี่ยนแปลง		สัดส่วน 2558
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	
USA	65,734.48	26,922.19	72,612.91	25,025.66	10.46	-7.04	43.55
Japan	38,988.46	15,098.90	37,415.95	13,556.05	-4.03	-10.22	23.59
EU28	17,925	8,036	8,700	3,453	-51.46	-57.03	6.01
United kingdom	7,526.75	3,691.07	4,287.83	1,887.81	-43.03	-48.85	3.28
Germany	6,388.06	2,882.57	2,579.61	975.26	-59.62	-66.17	1.70
Italy	684.44	209.83	742.15	223.48	8.43	6.50	0.39
France	1,310.41	577.05	456.73	154.82	-65.15	-73.17	0.27
Netherlands	650.78	209.57	329.44	95.61	-49.38	-54.38	0.17
Denmark	143.92	51.11	130.86	44.96	-9.07	-12.03	0.08
Sweden	47.69	33.56	42.27	24.76	-11.37	-26.23	0.04
Canada	8,437.67	3,437.18	8,458.98	2,954.50	0.25	-14.04	5.14
ASEAN10	8,771.63	2,271.60	13,961.71	2,757.00	59.17	21.37	4.80
Vietnam	5,660.21	1,776.29	7,282.69	2,066.99	28.66	16.37	3.60
Singapore	1,296.84	278.16	1,381.39	293.10	6.52	5.37	0.51
Malaysia	496.90	146.46	1,756.52	274.31	253.50	87.29	0.48
China	5,117.40	1,301.88	7,309.32	2,523.73	42.83	93.85	4.39
Australia	6,591.68	2,623.51	5,852.41	2,107.87	-11.22	-19.65	3.67
S.Korea	4,905.03	1,908.54	5,288.48	1,835.72	7.82	-3.82	3.19
Hong kong	5,266.06	1,527.84	7,230.79	1,625.54	37.31	6.40	2.83
Other	23,244.53	9,892.93	13,620.98	5,083.23	-41.40	-48.62	8.85
รวมทั้งหมด	167,056.94	64,984.57	171,751.52	57,469.31	2.81	-11.56	100.00

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมง ประมวลผลจากกรมศุลกากร

ในปี 2559 คาดว่าจะมีผลผลิตกุ้งประมาณ 300,000 ตัน คาดว่าปริมาณการส่งออกมีประมาณ 225,000 ตัน มูลค่า 80,000 ล้านบาท

3. หมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (2554-2558) ปริมาณการส่งออกเฉลี่ย 59,971 ตันต่อปี มูลค่าเฉลี่ย 11,322 ล้านบาทต่อปี ปริมาณลดลงเฉลี่ย 3 ต่อปี มูลค่าลดลงเฉลี่ย 4 ต่อปี ในปี 2558 ปริมาณการส่งออก 55,371 ตัน มูลค่า 9,907 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 12 มูลค่าลดลงร้อยละ 13 ส่วนใหญ่ส่งออกไปยังกลุ่มสหภาพยุโรปคิดเป็นร้อยละ 33 ของมูลค่าการส่งออกหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งทั้งหมด ปริมาณ 18,965 ตัน มูลค่า 3,316 ล้านบาท (ส่วนใหญ่ส่งออกไปยังอิตาลี และเยอรมนี) ปริมาณลดลงร้อยละ 23 และมูลค่าลดลงร้อยละ 25 รองลงมาได้แก่ ญี่ปุ่น ปริมาณ 9,351 ตัน มูลค่า 2,607 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 7 มูลค่าลดลงร้อยละ 10 มีสัดส่วนร้อยละ 26 การส่งออกไปเกาหลีใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปริมาณ 8,544 ตัน มูลค่า 1,519 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 17 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 และการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา ปริมาณ 4,484 ตัน มูลค่า 793 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.48 และมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.15

การส่งออกหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยปี 2557-2558

ปริมาณ : ตัน ,มูลค่า : ล้านบาท

ประเทศ/กลุ่มประเทศ	2557		2558		อัตราการเปลี่ยนแปลง		สัดส่วน 2558
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	
EU28	24,559.41	4,414.05	18,965.28	3,315.74	-22.78	-24.88	33.47
<i>Italy</i>	19,761	3,609	15,769	2,769	-20.20	-23.27	27.95
<i>Germany</i>	1,027	202	878	154	-14.50	-23.86	1.55
<i>United kingdom</i>	713	125	530	87	-25.66	-30.83	0.88
<i>Netherlands</i>	792	143	431	82	-45.51	-42.13	0.83
<i>Denmark</i>	620	80	432	67	-30.39	-16.30	0.67
<i>France</i>	530	103	346	67	-34.65	-35.64	0.67
Japan	10,005.09	2,882.69	9,350.53	2,606.70	-6.54	-9.57	26.31
S.Korea	7,273.70	1,316.78	8,544.43	1,519.16	17.47	15.37	15.33
USA	4,462.31	791.82	4,483.55	793.04	0.48	0.15	8.01
Canada	2,146.18	443.40	1,792.07	384.70	-16.50	-13.24	3.88
Other	14,533.26	1,505.20	12,234.67	1,287.27	-15.82	-14.48	12.99
รวมทั้งหมด	62,979.96	11,353.93	55,370.54	9,906.60	-12.08	-12.75	100.00

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมง ประมวลผลจากกรมศุลกากร

กองทุนการเงินระหว่างประเทศคาดการณ์การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลก ปี 2559 ขยายตัวร้อยละ 3.4 (ปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 3.1) เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาขยายตัว 2.6 (เท่ากับปี 2558) เศรษฐกิจจีนขยายตัวร้อยละ 6.3 (ปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 6.9) และเศรษฐกิจจีนจะเปลี่ยนเป็นการพึ่งพาการบริโภคภายในประเทศแทนการพึ่งพาการส่งออก จากเศรษฐกิจประเทศผู้นำเข้าสินค้าประมงที่สำคัญของไทยขยายตัว

เพิ่มขึ้นในปี 2559 จึงทำให้ไทยน่าจะมีแนวโน้มการส่งออกสินค้าประมง โดยประมาณการส่งออกสินค้าประมง ไทยปี 2559 ประมาณ 225,000-230,000 ล้านบาท โดยปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการส่งออกได้แก่ ผลการประเมิน IUU ของสหภาพยุโรป การประกาศใช้ IUU ของสหรัฐอเมริกา รวมถึงการจัดอันดับของ TIP Report ของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

การนำเข้าสินค้าประมง

การนำเข้าสินค้าประมงในปี 2558 ปริมาณ 1,627,339 ตัน มูลค่า 90,289 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.01 ส่วนมูลค่าลดลงร้อยละ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 การนำเข้าจากกลุ่มอาเซียนมีสัดส่วนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 18 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงทั้งหมด ปริมาณ 320,322 ตัน มูลค่า 16,480 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 18 มูลค่าลดลงร้อยละ 5 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากเวียดนาม (สินค้าที่นำเข้าส่วนใหญ่ได้แก่ เนื้อปลาสดแช่เย็นแช่แข็งและหมึกแห้ง) รองลงมาได้แก่ อินโดนีเซีย (สินค้านำเข้าส่วนใหญ่ได้แก่ ทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็ง ปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง และหมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง) ส่วนการนำเข้าจากจีนมีสัดส่วนร้อยละ 15 ปี 2558 ปริมาณนำเข้า 238,981 ตัน มูลค่า 13,608 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 24 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 สินค้านำเข้าส่วนใหญ่ได้แก่ หมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง ทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็ง และปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง

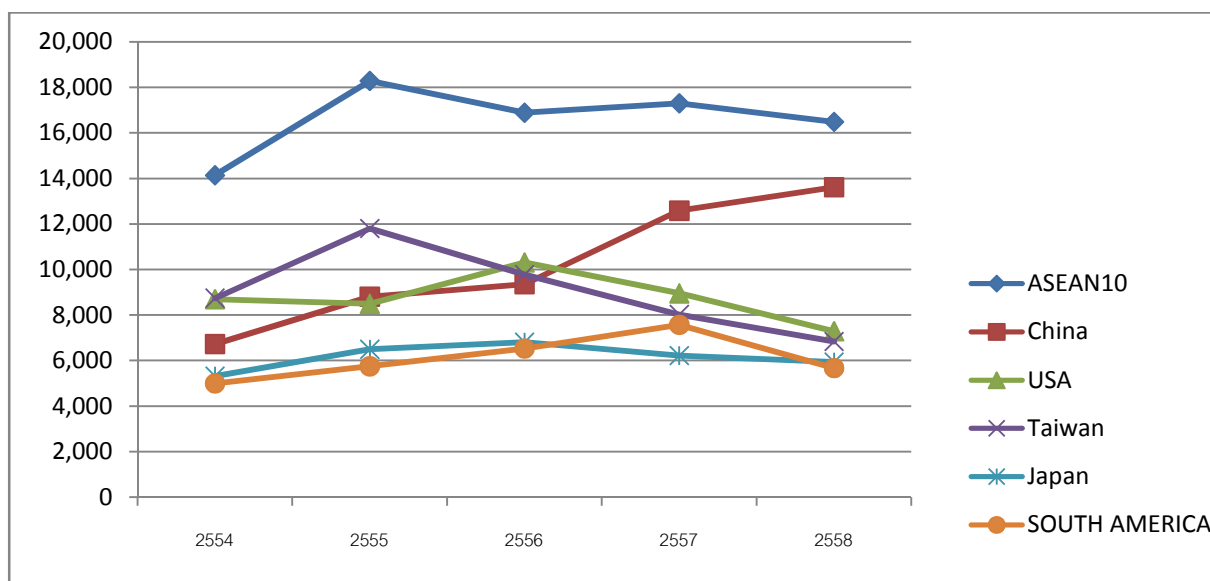
การนำเข้าสินค้าประมงของไทย ปี 2557-2558

ปริมาณ : ตัน ,มูลค่า : ล้านบาท

ประเทศ/กลุ่มประเทศ	2557		2558		อัตราการเปลี่ยนแปลง		สัดส่วน 2558
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	
ASEAN10	390,444.84	17,294.60	320,321.90	16,480.09	-17.96	-4.71	18.25
Vietnam	73,806	6,254	101,135	8,061	37.03	28.89	8.93
Indonesia	214,810	6,744	76,211	4,210	-64.52	-37.57	4.66
China	192,577.38	12,579.73	238,981.32	13,608.05	24.10	8.17	15.07
USA	144,259.13	8,956.79	126,140.96	7,289.99	-12.56	-18.61	8.07
Taiwan	157,164.22	8,023.66	145,276.11	6,836.05	-7.56	-14.80	7.57
Japan	91,804.79	6,221.96	112,427.93	5,938.31	22.46	-4.56	6.58
SOUTH AMERICA12	81,924.13	7,572.11	70,918.13	5,669.53	-13.43	-25.13	6.28
Chile	23,407	3,912	22,829	3,240	-2.47	-17.18	3.59
Peru	38,623	1,803	37,115	1,168	-3.91	-35.23	1.29
Argentina	17,476	1,353	8,633	955	-50.60	-29.42	1.06
India	56,667.15	3,384.18	56,992.65	4,665.26	0.57	37.85	5.17
S.Korea	49,824.27	3,388.76	90,839.62	4,226.64	82.32	24.73	4.68
EFTA	25,794.14	4,009.50	30,148.06	4,088.18	16.88	1.96	4.53
Papua new guinea	102,963.40	2,382.09	120,131.79	3,488.33	16.67	46.44	3.86
Other	333,712.39	18,854.80	315,160.08	17,998.80	-5.56	-4.54	19.93
รวม	1,627,135.86	92,668.17	1,627,338.55	90,289.25	0.01	-2.57	100.00

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมง ประมวลผลจากกรมศุลกากร

หน่วย : ล้านบาท

แยกตามประเทศ/กลุ่มประเทศที่สำคัญได้ดังนี้

1. กลุ่มอาเซียน ในรอบ 5 ปี (2554-2558) ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย 393,242 ตันต่อปี มูลค่าเฉลี่ย 16,615 ล้านบาทต่อปี ปริมาณลดลงเฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปี ส่วนมูลค่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี หากพิจารณาแยกรายประเทศที่ได้ดังนี้

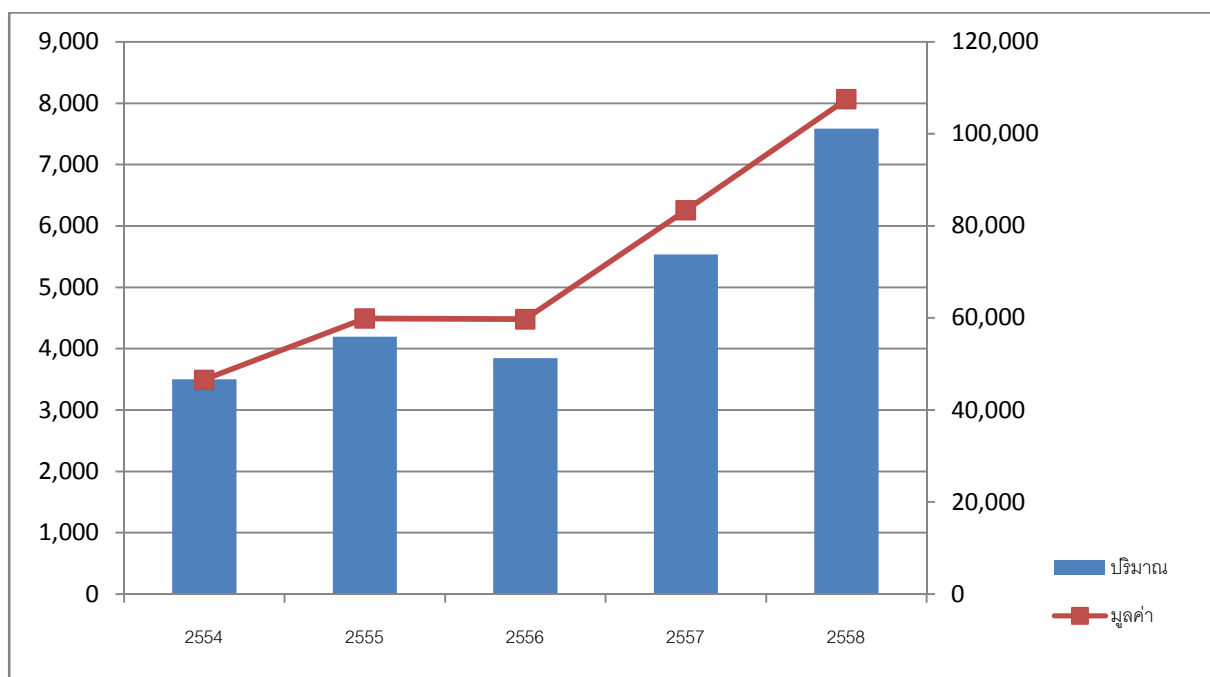
-**เวียดนาม** ในรอบ 5 ปี (2554-2558) ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย 65,764 ตันต่อปี มูลค่าเฉลี่ย 5,356 ล้านบาทต่อปี ปริมาณเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 23 ต่อปี มูลค่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 24 ต่อปี ปี 2558 ปริมาณนำเข้า 101,135 ตัน มูลค่า 8,061 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 37 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 29 เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

กลุ่มสินค้าที่นำเข้าที่สำคัญได้แก่ กลุ่มเนื้อปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง (กลุ่มปลา Catfish) สัดส่วนการนำเข้ามากถึงร้อยละ 44 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงจากเวียดนามทั้งหมด หมึกกล้วยแห้ง สัดส่วนร้อยละ 18 การนำเข้าสินค้าประมงจากเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมาก ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการนำเข้าทดแทนการนำเข้าสินค้าประมงจากอินโดนีเซียที่ลดลง

การนำเข้าสินค้าประมงของไทยจากเวียดนาม ปี 2554-2558

ล้านบาท

ตัน

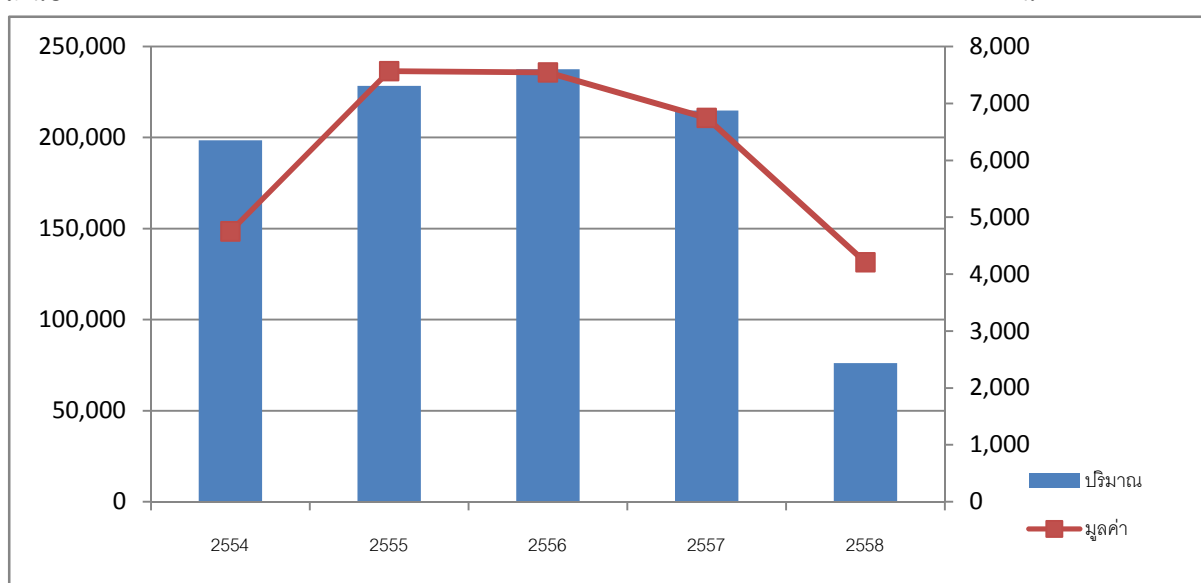

-อินโดนีเซีย จากการห้ามทำการประมงในเขตน่านน้ำของอินโดนีเซียตั้งแต่เดือนเมษายน 2558 ส่งผลทำให้ไทยนำเข้าสินค้าประมงลดลง ในปี 2558 ปริมาณการนำเข้าเหลือเพียง 76,211 ตัน มูลค่า 4,201 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 65 มูลค่าลดลงร้อยละ 38 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 (พลาสติกแช่เย็น แช่แข็งปริมาณลดลงมากถึงร้อยละ 86) สินค้าประมงนำเข้าหลักได้แก่ทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็งคิดเป็นร้อยละ 51 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงจากอินโดนีเซียทั้งหมด และพลาสติกแช่เย็นแช่แข็งคิดเป็นร้อยละ 16

การนำเข้าสินค้าประมงของไทยจากอินโดนีเซีย ปี 2554-2558

ล้านบาท

ตัน

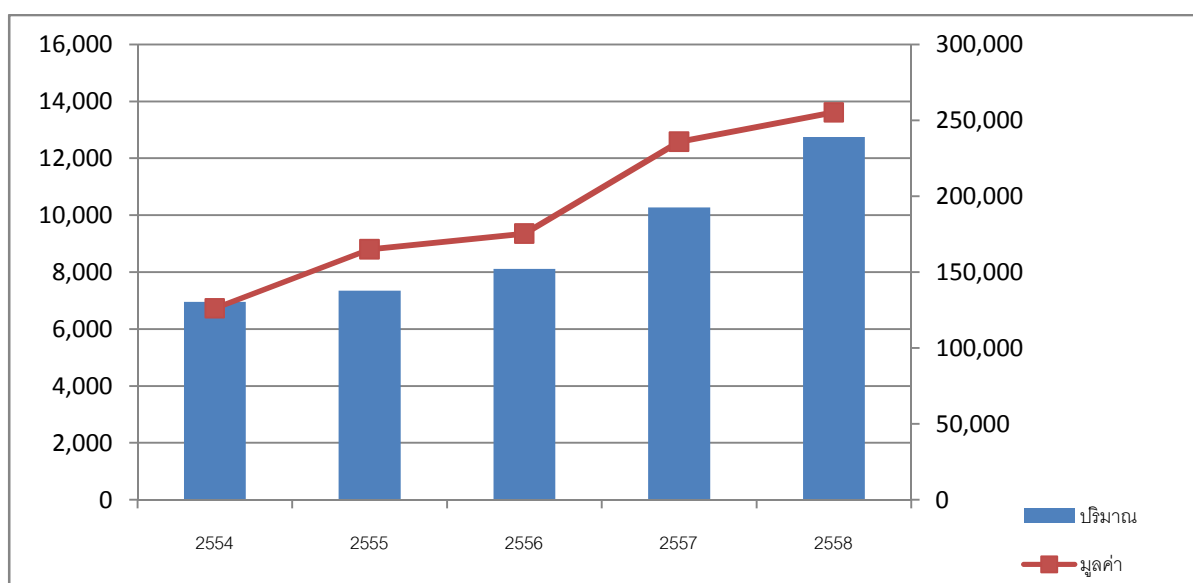

2. จีน ในรอบ 5 ปี (2554-2558) ปริมาณการนำเข้าเฉลี่ย 170,316 ตันต่อปี มูลค่าเฉลี่ย 10,215 ล้านบาทต่อปี ปริมาณเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 17 ต่อปี มูลค่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20 ต่อปี สินค้าประมงนำเข้าหลักได้แก่ หมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง ปี 2558 มีสัดส่วนร้อยละ 35 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงจากจีนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็ง สัตว์ส่วนร้อยละ 18 และ ปลาสดแช่เย็นแช่แข็งสัดส่วนร้อยละ 13

การนำเข้าสินค้าประมงของไทยจากจีน ปี 2554-2558

ล้านบาท

ตัน

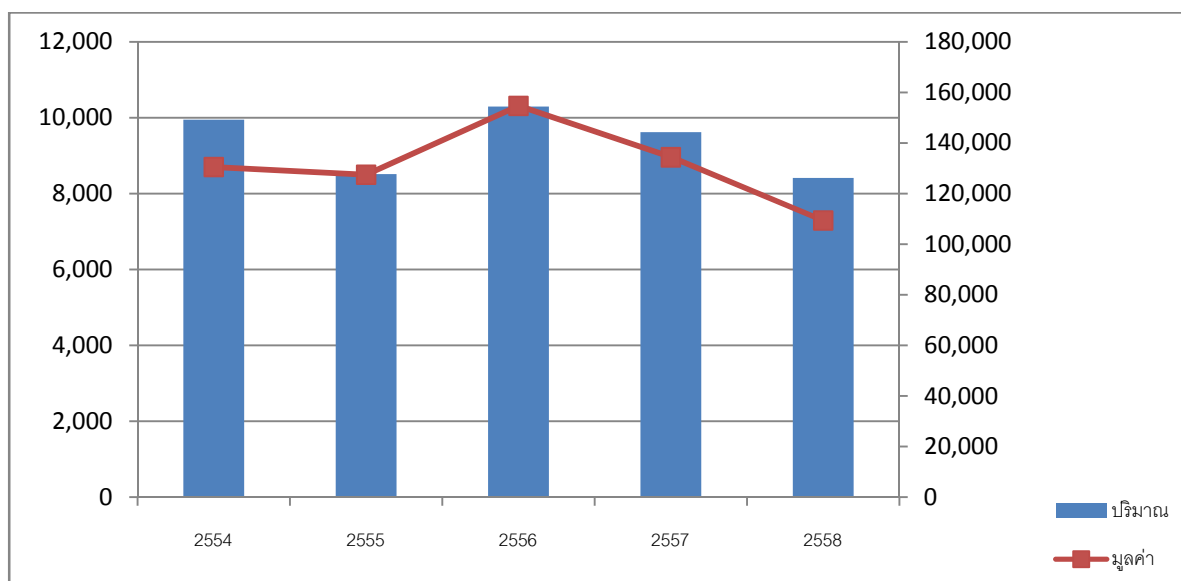

3. สหรัฐอเมริกา ในรอบ 5 ปี (2554-2558) ปริมาณการนำเข้าเฉลี่ย 140,344 ตันต่อปี มูลค่า 8,751 ล้านบาทต่อปี ปริมาณและมูลค่าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี ในปี 2558 ปริมาณ 126,141 ตัน มูลค่า 7,290 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 13 มูลค่าลดลงร้อยละ 19 สินค้าที่นำเข้าหลักได้แก่ ทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็ง สัตว์ส่วนร้อยละ 46 ของมูลค่าการนำเข้าจากสหรัฐอเมริกาทั้งหมด และปลาสดแช่เย็นแช่แข็งคิดเป็นร้อยละ 33

การนำเข้าสินค้าประมงของไทยจากสหรัฐอเมริกา ปี 2554-2558

ล้านบาท

ตัน

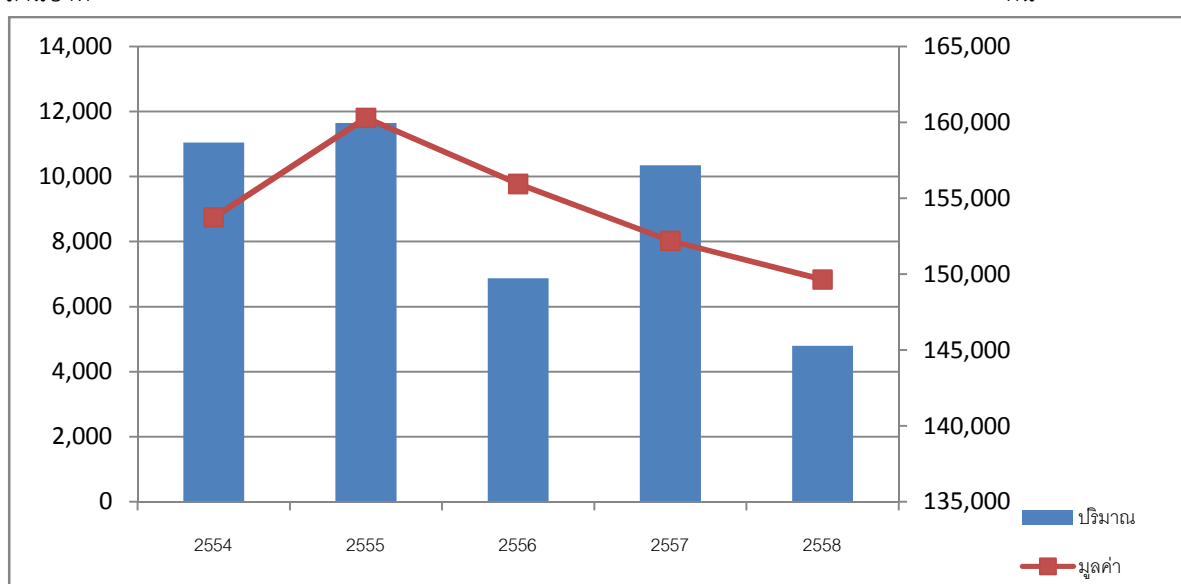

4. ไต้หวัน รอบ 5 ปี (2554-2558) ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย 154,160 ตันต่อปี มูลค่า 9,033 ล้านบาทต่อปี ปริมาณลดลงเฉลี่ยร้อยละ 2 ต่อปี มูลค่าลดลงร้อยละเฉลี่ย 4 ต่อปี ในปี 2558 ปริมาณนำเข้า 145,276 ตัน มูลค่า 6,836 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 8 มูลค่าลดลงร้อยละ 15 สินค้าประมงนำเข้าหลักได้แก่ ทูน่าสด แช่เย็นแช่แข็งคิดเป็นร้อยละ 91 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงจากไต้หวันทั้งหมด และปลาสดแช่เย็นแช่แข็งคิดเป็นร้อยละ 5

การนำเข้าสินค้าประมงของไทยจากไต้หวัน ปี 2554-2558

ล้านบาท

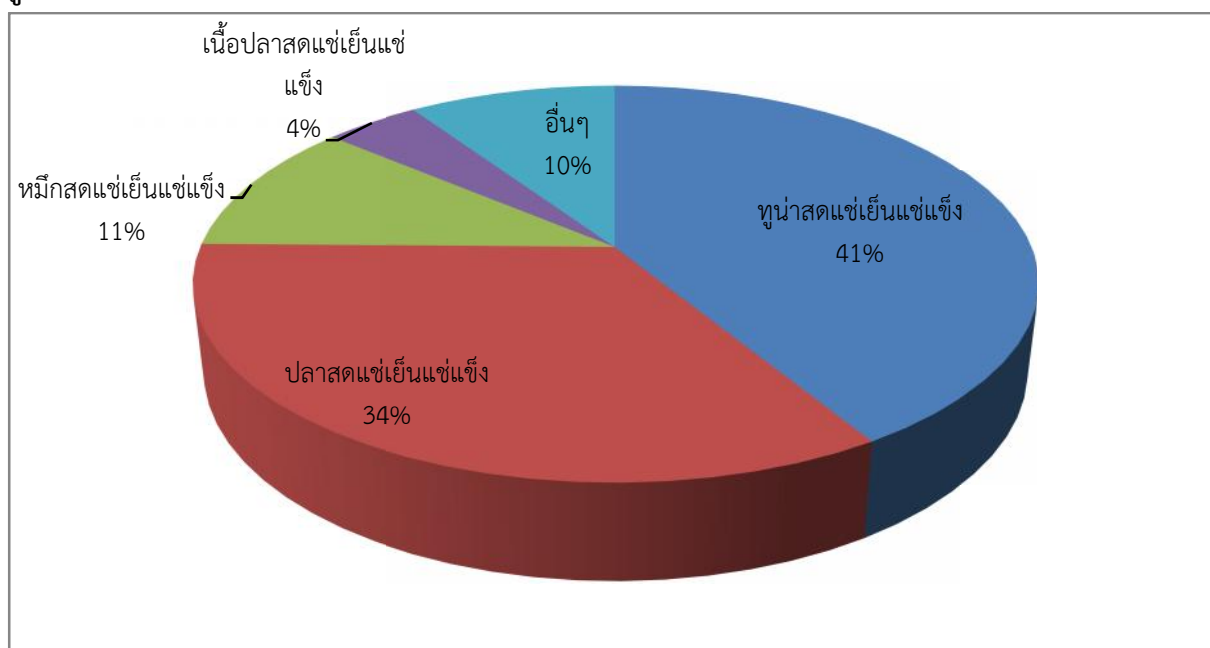
ตัน

พิจารณาจากกลุ่มสัตว์น้ำนำเข้าที่สำคัญแยกได้ดังนี้

1. **ทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็ง** เป็นสินค้าประมงที่มีการนำเข้ามากที่สุดในรอบ 5 ปี มีปริมาณการนำเข้าเฉลี่ย 729,563 ตันต่อปี มูลค่าเฉลี่ย 42,281 ล้านบาทต่อปี ในปี 2558 ปริมาณนำเข้า 671,625 ตัน มูลค่า 30,602 ตัน ปริมาณลดลงร้อยละ 4 มูลค่าลดลงร้อยละ 17 โดยนำเข้าทูน่าสคิปแจกสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 64 ของมูลค่าการนำเข้าทูน่ารวม รองลงมาได้แก่ ทูน่าครีบน้ำเงินร้อยละ 21 ทูน่าอัลบาคอร์ร้อยละ 12 และทูน่าอื่นๆ ร้อยละ 3

มูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงของไทยปี 2554-2558

ส่วนใหญ่นำเข้าจากไต้หวัน ปี 2558 ปริมาณ 128,324 ตัน มูลค่า 6,193 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20 ของมูลค่าการนำเข้าทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็งทั้งหมด ปริมาณลดลงร้อยละ 14 มูลค่าลดลงร้อยละ 20 รองลงมาได้แก่การนำเข้าจากสหรัฐอเมริกา ปริมาณ 91,286 ตัน มูลค่า 3,377 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 20 มูลค่าลดลงร้อยละ 39 มีสัดส่วนร้อยละ 11 การนำเข้าจากกลุ่มอาเซียนปริมาณ 56,286 ตัน มูลค่า 2,963 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าลดลงร้อยละ 34 มีสัดส่วนร้อยละ 10 การนำเข้าจากคีรีباتิ เกาหลีใต้ ปาปัวนิวกินี และมัลดีฟ มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

การนำเข้าพลาสติกแข็งแข็งของไทยปี 2557-2558

ปริมาณ : ตัน ,มูลค่า : ล้านบาท

ชื่อประเทศ /กลุ่มประเทศ	2557		2558		อัตราการเปลี่ยนแปลง		สัดส่วน 2558
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	
Taiwan	149,655.55	7,754.73	128,324.08	6,192.93	-14.25	-20.14	20.24
USA	114,707.24	5,537.75	91,285.72	3,377.41	-20.42	-39.01	11.04
ASEAN10	85,568.23	4,500.80	56,686.32	2,962.95	-33.75	-34.17	9.68
Kiribati	26,959.59	1,314.63	69,938.97	2,914.66	159.42	121.71	9.52
S. Korea	40,974.50	2,086.87	85,941.22	2,829.89	109.74	35.60	9.25
China	52,258.53	2,702.54	50,455.62	2,385.04	-3.45	-11.75	7.79
Papua new guinea	11,800.73	613.04	50,194.52	2,177.39	325.35	255.18	7.12
Japan	48,347.82	3,122.09	30,211.37	2,078.28	-37.51	-33.43	6.79
Maldives	22,362.64	1,266.41	24,501.09	1,373.01	9.56	8.42	4.49
Marshall Islands	27,077.96	1,274.50	19,239.13	782.21	-28.95	-38.63	2.56
EU28	16,985.51	865.21	14,255.82	739.09	-16.07	-14.58	2.42
Vanuatu	45,267.86	2,237.47	10,989.29	483.00	-75.72	-78.41	1.58
Micronesia (Truk)	8,427.83	449.64	10,234.15	407.64	21.43	-9.34	1.33
Solomon Islands	6,256.70	317.78	6,726.08	396.47	7.50	24.76	1.30
New zealand	11,605.60	604.16	6,676.69	290.85	-42.47	-51.86	0.95
Other Countries	31,627.79	2,041.60	15,965.32	1,211.54	-49.52	-40.66	3.96
รวม	699,884.08	36,689.22	671,625.39	30,602.35	-4.04	-16.59	100.00

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมง ประมวลผลจากกรมศุลกากร

2. พลาสติกแข็งแข็ง ส่วนใหญ่นำเข้าปลาแมคเคอเรลแข็ง ปลาชาร์ดินแข็ง ปลาทะเลอื่นๆ แข็งและปลาเซลมอน เป็นต้น หากพิจารณาปริมาณการนำเข้า พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากกลุ่มอาเซียน เนื่องจากราคาไม่สูง ซึ่งจะอยู่ในกลุ่มปลาทะเลอื่นๆ หรือปลาเบญพรรณ แต่หากพิจารณาจากมูลค่า การนำเข้าจากกลุ่มยุโรปจะมีมูลค่าสูง โดยจะเป็นปลาที่มีราคาสูง เช่นปลาเซลมอน หรือปลาเทราซ์ เป็นต้น

รอบ 5 ปี (2554-2558) ปริมาณการนำเข้าเฉลี่ย 624,585 ตันต่อปี มูลค่าเฉลี่ย 23,965 ล้านบาทต่อปี ปริมาณลดลงร้อยละ 4 ต่อปี มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ต่อปี ในปี 2558 ปริมาณนำเข้า 553,283 ตัน มูลค่า 24,743 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 7 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557

หากพิจารณาจากมูลค่าการนำเข้า พบว่าการนำเข้าจากกลุ่มแอฟต้า (ประกอบด้วย นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ และ ลิกเตนสไตน์) ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าปลาเซลมอนและปลาแมคเคอเรล ในปี 2588 ปริมาณนำเข้า 25,705 ตัน มูลค่า 3,404 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 รองลงมาได้แก่ ญี่ปุ่น ปริมาณ 77,084 ตัน มูลค่า 2,603 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 98 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 45 ชนิดปลาที่นำเข้าเพิ่มขึ้นได้แก่ ปลาแมคเคอเรล และปลาชาร์ดิน การนำเข้าจากอินเดียส่วนใหญ่

เป็นการนำเข้าปลาทุ และการนำเข้าจากกลุ่มอาเซียน (ส่วนใหญ่นำเข้าจากเวียดนาม อินโดนีเซียและพม่า) ส่วนใหญ่นำเข้าปลาทะเลอื่นๆ สดแช่เย็นแช่แข็ง ปลาทุ รวมทั้งปลาน้ำจืดอื่นๆ

การนำเข้าปลาสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยปี 2557-2558

ปริมาณ : ตัน ,มูลค่า : ล้านบาท

ชื่อประเทศ /กลุ่มประเทศ	2557		2558		อัตราการเปลี่ยนแปลง		สัดส่วน 2558
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	
EFTA	22,747.77	3,343.69	25,704.60	3,403.55	13.00	1.79	13.76
Japan	38,893.60	1,798.09	77,083.71	2,603.15	98.19	44.77	10.52
India	40,712.07	1,380.98	40,712.68	2,573.76	0.00	86.37	10.40
ASEAN10	184,871.98	3,745.21	113,412.90	2,567.13	-38.65	-31.46	10.38
SOUTH AMERICA12	16,109.70	3,322.12	15,259.74	2,488.89	-5.28	-25.08	10.06
USA	24,169.51	2,067.18	26,356.65	2,394.49	9.05	15.83	9.68
China	64,763.29	1,813.57	64,051.65	1,785.56	-1.10	-1.54	7.22
Papua new guinea	88,844.22	1,616.02	67,932.41	1,257.22	-23.54	-22.20	5.08
AFRICA47	2,520.05	106.16	28,554.78	1,142.39	1,033.10	976.07	4.62
Pakistan	22,625.23	824.92	18,338.46	1,044.28	-18.95	26.59	4.22
MIDDLE EAST15	24,797.07	550.82	28,014.03	785.56	12.97	42.62	3.17
Russia	5,589.38	779.65	5,109.27	592.42	-8.59	-24.02	2.39
EU28	38,031.74	1,311.41	7,436.39	583.95	-80.45	-55.47	2.36
Taiwan	6,564.33	210.21	9,244.39	323.85	40.83	54.06	1.31
Canada	2,386.49	241.52	1,187.40	144.82	-50.25	-40.04	0.59
Australia	628.22	82.30	881.99	116.50	40.39	41.54	0.47
Other	13,720.41	724.99	24,000.98	935.90	74.93	29.09	3.78
รวม	597,975.07	23,918.86	553,282.02	24,743.41	-7.47	3.45	100.00

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมง ประมวลผลจากกรมศุลกากร

3. หมักสดแช่เย็นแช่แข็ง ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (2554-2558) ปริมาณนำเข้าเฉลี่ย 117,958 ตันต่อปี มูลค่าเฉลี่ย 6,902 ล้านบาทต่อปี ในปี 2558 ปริมาณการนำเข้า 176,862 ตัน มูลค่า 8,823 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 29 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 7

นำเข้าจากจีนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55 ของมูลค่าการนำเข้าหมักสดแช่เย็นแช่แข็งทั้งหมด ปริมาณ 96,602 ตัน มูลค่า 4,847 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 88 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 51 รองลงมาได้แก่การนำเข้าจากกลุ่มอเมริกาใต้ (ส่วนใหญ่นำเข้าจากเปรูและอาร์เจนตินา) สัดส่วนร้อยละ 16 ปริมาณ 44,969 ตัน มูลค่า 1,430 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 20 มูลค่าลดลงร้อยละ 41 การนำเข้าจากอินเดีย ปริมาณ 8,905 ตัน มูลค่า 819 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 9 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 และการนำเข้าจากกลุ่มอาเซียน

(ส่วนใหญ่นำเข้าจากอินโดนีเซียและพม่า) ปริมาณ 7,854 ตัน มูลค่า 543 ล้านบาท ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 80
มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 96

การนำเข้าหมักสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยปี 2557-2558

ปริมาณ : ตัน ,มูลค่า : ล้านบาท

ชื่อประเทศ /กลุ่มประเทศ	2557		2558		อัตราการเปลี่ยนแปลง		สัดส่วน 2558
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	
China	51,319.74	3,203.83	96,602.06	4,847.18	88.24	51.29	54.94
SOUTH AMERICA	56,309.59	2,430.61	44,968.77	1,429.67	-20.14	-41.18	16.20
Peru	37,236	1,700	36,262	1,100	-2.62	-35.27	12.47
Argentina	13,500	502	5,693	232	-57.83	-53.85	2.63
India	8,162.98	759.88	8,904.56	818.60	9.08	7.73	9.28
ASEAN	4,370.80	277.43	7,853.79	542.55	79.69	95.56	6.15
Indonesia	2,316	104	2,694	266	16.31	155.25	3.02
Myanmar	367	10	3,627	115	888.61	1,036.46	1.30
Malaysia	1,274	97	1,086	90	-14.72	-6.84	1.02
AFRICA	2,487.80	355.89	2,872.83	405.94	15.48	14.06	4.60
Morocco	2,169	299	2,145	292	-1.09	-2.27	3.31
Mauritania	133	21	305	39	128.84	81.90	0.44
Senegal	158	35	179	39	13.91	9.11	0.44
Pakistan	6,126.63	409.78	3,189.27	237.58	-47.94	-42.02	2.69
Taiwan	630.73	20.31	7,160.55	233.26	1,035.27	1,048.46	2.64
Japan	2,263.87	558.26	2,116.89	217.64	-6.49	-61.01	2.47
Other	5,734.78	254.12	3,193.09	90.93	-44.32	-64.22	1.03
ผลรวมทั้งหมด	137,406.93	8,270.11	176,861.80	8,823.35	28.71	6.69	100.00

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมง ประมวลผลจากกรมศุลกากร

การส่งออกสินค้าประมงของไทยปี 2557-2558

ปริมาณ : ตัน ,มูลค่า : ล้านบาท

กลุ่ม	รายการส่งออก(TH)	2557		2558		อัตราการเปลี่ยนแปลง	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1.1	กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	81,300.21	29,229.66	83,777.18	24,975.80	3.05	-14.55
1.2	กุ้งแห้ง	751.53	478.51	508.62	358.27	-32.32	-25.13
1.3	กุ้งต้มหรือนึ่ง	10.78	7.19	8.08	6.76	-25.05	-6.01
1.4	กุ้งกระป๋อง	1,017.60	393.22	1,087.88	389.62	6.91	-0.92
1.5	กุ้งปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย	83,976.82	34,876.00	86,369.76	31,738.86	2.85	-9.00
	รวมกุ้ง	167,056.94	64,984.57	171,751.52	57,469.31	2.81	-11.56
2.1	หมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง	62,979.96	11,353.93	55,370.54	9,906.60	-12.08	-12.75
2.2	หมึกแห้ง	832.68	389.45	689.86	280.34	-17.15	-28.02
2.3	หมึกแปรรูปหรือปรุงแต่ง	7,532.87	1,632.52	6,859.36	1,536.97	-8.94	-5.85
2.4	หมึกรมควัน	6.25	1.11	1.95	0.47	-68.75	-57.46
	รวมหมึก	71,351.75	13,377.01	62,921.72	11,724.39	-11.81	-12.35
3.1	ปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง(รวมตับและไข่)	184,084.02	7,331.23	150,635.39	5,894.20	-18.17	-19.60
3.2	เนื้อปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง	72,850.02	10,311.84	64,736.55	9,902.01	-11.14	-3.97
3.3	ปลาแห้ง	73,388.68	3,446.12	58,400.74	3,148.48	-20.42	-8.64
3.4	ปลามีชีวิตและพันธุ์ปลา	4,624.59	975.46	4,404.32	889.37	-4.76	-8.83
	รวมปลา	334,947.31	22,064.65	278,177.00	19,834.06	-16.95	-10.11
4.1	ทูน่ากระป๋อง	586,469.47	75,276.44	551,577.90	66,197.06	-5.95	-12.06
4.2	ชาร์ดินกระป๋อง	71,576.06	5,483.80	71,708.11	5,301.54	0.18	-3.32
4.3	ปลากระป๋องอื่นๆ	48,640.46	6,164.18	53,967.18	6,857.57	10.95	11.25
4.4	ปูกระป๋อง	2,557.65	1,405.96	1,802.98	1,053.81	-29.51	-25.05
4.5	อาหารทะเลกระป๋องอื่นๆ	22,768.46	2,325.98	22,452.42	2,374.82	-1.39	2.10
	รวมอาหารทะเลกระป๋อง	732,012.10	90,656.36	701,508.58	81,784.79	-4.17	-9.79
5	อาหารสุนัขและแมวกระป๋อง	65,529.87	6,845.57	65,647.07	6,825.79	0.18	-0.29
6.1	ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูป	70,192.59	8,331.47	67,137.80	8,133.55	-4.35	-2.38
6.2	ผลิตภัณฑ์ทูน่าแปรรูป	9,009.62	1,177.30	9,892.37	1,227.17	9.80	4.24
6.3	ปูที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย	1,584.41	344.82	1,666.53	433.00	5.18	25.57
7	สินค้าประมงอื่นๆ	341,621.17	20,502.51	324,798.40	20,878.44	-4.92	1.83
	รวมทั้งหมด	1,793,305.76	228,284.28	1,683,501.00	208,310.50	-6.12	-8.75

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมง ประมวลผลจากกรมศุลกากร

การนำเข้าสินค้าประมงของไทยปี 2557-2558

ปริมาณ : ตัน ,มูลค่า : ล้านบาท

กลุ่ม	รายการ	2557		2558		อัตราการเปลี่ยนแปลง	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1.1	กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	12,902.73	3,514.78	11,601.31	3,008.06	-10.09	-14.42
1.2	กุ้งแห้ง	7,378.31	308.56	9,159.12	259.81	24.14	-15.80
1.3	กุ้งต้มหรือึ่ง	24.48	0.94	1.82	2.29	-92.57	143.16
1.4	กุ้งกระป๋อง	18.85	18.72	6.57	5.26	-65.15	-71.88
1.5	กุ้งปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย	4,023.60	203.39	5,558.46	101.30	38.15	-50.19
	รวมกุ้ง	24,347.96	4,046.40	26,327.28	3,376.72	8.13	-16.55
2.1	หมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง	137,406.93	8,270.11	176,861.80	8,823.35	28.71	6.69
2.2	หมึกแห้ง	7,268.81	1,641.31	7,805.46	1,627.58	7.38	-0.84
2.3	หมึกแปรรูปหรือปรุงแต่ง	1,142.79	274.54	1,150.40	266.78	0.67	-2.83
	รวมหมึก	145,818.53	10,185.96	185,817.67	10,717.71	27.43	5.22
3.1	ปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง(รวมตับและไข่)	597,975.07	23,918.86	553,282.02	24,743.41	-7.47	3.45
3.2	เนื้อปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง	56,718.86	5,129.07	71,276.77	6,746.48	25.67	31.53
3.3	ปลาแห้ง ใสเกล็ด รมควัน	3,815.15	186.51	2,600.63	166.07	-31.83	-10.96
3.4	ปลามีชีวิตและพันธุ์ปลา	898.56	175.18	866.12	129.74	-3.61	-25.94
3.5	ทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็ง	699,884.08	36,689.22	671,625.39	30,602.35	-4.04	-16.59
	รวมปลา	1,359,291.72	66,098.83	1,299,650.92	62,388.04	-4.39	-5.61
4	อาหารทะเลกระป๋อง(ไม่รวมกุ้ง)	15,807.67	1,511.03	15,876.31	1,945.81	0.43	28.77
5	อาหารสุนัขและแมวกระป๋อง	30.60	3.18	20.54	2.78	-32.86	-12.56
6	ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแปรรูป	23,267.19	3,284.50	26,236.75	3,197.07	12.76	-2.66
7	หอยแครงสดแช่เย็น	6,212.30	76.66	2,287.55	30.88	-63.18	-59.71
8	ปลาป่น	19,106.58	593.17	27,497.48	957.66	43.92	61.45
9	สินค้าประมงอื่นๆ	33,253.32	6,868.44	43,624.04	7,672.57	31.19	11.71
	รวม	1,627,135.86	92,668.17	1,627,338.55	90,289.25	0.01	-2.57

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมง ประมวลผลจากกรมศุลกากร

ข้อกำหนดของผู้ซื้อสินค้าสัตว์น้ำในสหภาพยุโรป

รวบรวมโดย Centre for the Promotion of Imports (CBI¹)

ข้อกำหนดของผู้ซื้อจากสหภาพยุโรปแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติตามเพื่อให้สามารถเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรปได้ เช่น ข้อกำหนดทางด้านกฎหมาย (2) ข้อกำหนดทั่วไป ซึ่งดำเนินการโดยคู่แข่งทางธุรกิจ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติตาม หากต้องการรักษาตลาดไว้ (3) ข้อกำหนดของตลาดเฉพาะกลุ่ม (niche market) ที่มีลักษณะเฉพาะ รายละเอียดข้อกำหนดต่าง ๆ ในการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำไปยังสหภาพยุโรป มีดังนี้

1. ประเทศผู้ส่งออกและสถานประกอบการต้องผ่านการรับรองจากสหภาพยุโรป

ประเทศผู้ส่งออกต้องมีรายชื่ออยู่ในประเทศที่ผ่านการรับรองจากสหภาพยุโรป เพื่อให้สามารถส่งออกสัตว์น้ำไปยังสหภาพยุโรปได้ โดยการรับรองจะยึดหลักความเท่าเทียมกันของระบบสาธารณสุขและการควบคุมดูแล ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ส่งออกต้องดำเนินการตามข้อกำหนดด้านสุขอนามัยของสหภาพยุโรปอย่างเคร่งครัด เมื่อประเทศผ่านการรับรองแล้วก็ต้องจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการรับรองสถานประกอบการและเรือโรงงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบควบคุมดูแล ส่วนสถานประกอบการต้องผ่านการรับรองเพื่อให้สามารถส่งออกสัตว์น้ำไปสหภาพยุโรปได้ ทั้งนี้ สถานประกอบการที่ผ่านการรับรองแล้วจะได้รับรหัสเฉพาะ เรียกว่า “EU number” รายชื่อประเทศและสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองแล้วสามารถหาได้จากเว็บไซต์ https://webgate.ec.europa.eu/sanco/traces/output/non_eu_listsPerActivity_en.htm# ในส่วนของ section VIII

ประเทศที่ต้องการการรับรองจะต้องยื่นคำขออย่างเป็นทางการไปยังหน่วยงานด้านสุขภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค (Directorate – General on Health and Consumer Protection) ของคณะกรรมการธิการยุโรป ส่วนสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองแล้วจะต้องได้รับการตรวจสอบและคำแนะนำจากหน่วยงานที่รับผิดชอบภายในประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของสหภาพยุโรป หากสถานประกอบการยังไม่ผ่านการรับรองก็สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบภายในประเทศเพื่อเข้าสู่กระบวนการขั้นตอนต่อไป

2. หลักเกณฑ์การตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability rules)

หลักเกณฑ์การตรวจสอบย้อนกลับอาหารทะเลที่เข้มงวดมากขึ้นในตลาดสหภาพยุโรปมีผลบังคับใช้เมื่อเดือนธันวาคม 2557 (ระเบียบสหภาพยุโรป ที่ 1379/2556 หรือ Regulation (EU) No. 1379/2013) การปิดฉลากภายใต้หลักเกณฑ์เหล่านี้กำหนดให้ระบุข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจับและการผลิตสัตว์น้ำ หลักเกณฑ์นี้จะใช้กับอาหารทะเลที่ยังไม่แปรรูปทั้งหมดและอาหารทะเลแปรรูปบางชนิด โดยไม่คำนึงว่าจะอยู่ในภาชนะบรรจุ (pre-packed seafood) หรือไม่ ระบบการปิดฉลากแบบใหม่เปิดโอกาสให้ผู้บริโภคได้เลือกอาหารทะเลที่จับด้วยวิธีการที่ยั่งยืนจากแหล่งกำเนิดที่ระบุได้ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอย่างหนึ่งของข้อกำหนดนี้ก็คือ การระบุเครื่องมือประมงที่ใช้ (เช่น อวนล้อม อวนลาก อวนลอยและดาข่ายที่มีลักษณะคล้ายกัน อวนล้อมจับและอวนช้อน เบ็ด คราด และลอบ) และการระบุพื้นที่จับสัตว์น้ำ (จำแนกตามระบบของ

¹ CBI (the Centre for the Promotion of Imports from developing countries) was the world's first Import Promotion Organisation (IPO) and today is one of the world's leading centres of expertise on exporting from developing countries to Europe. CBI Market Intelligence. October 2015. <https://www.cbi.eu/sites/default/files/buyer-requirements-fishery-products.pdf>

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ หรือ FAO พื้นที่ย่อยหรือการแบ่งเขตการทำประมงทะเล พื้นที่การทำประมงน้ำจืด และประเทศที่ผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง รวมถึงรายชื่อสารก่อภูมิแพ้ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการต้องมั่นใจว่าการปิดฉลากนั้นสอดคล้องกับข้อกำหนดทั้งหมดของสหภาพยุโรป สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก EU Pocket Guide² นอกจากนี้ ควรมีการจัดตั้งระบบการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้อง และควรหลีกเลี่ยงการดำเนินการร่วมกับผู้ค้าคนกลางและผู้ค้าท้องถิ่น หากไม่ทราบวิธีการและแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์ที่จำหน่าย

3. การรับรองการจับสัตว์น้ำ (Catch certificate) เพื่อต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย

เพื่อต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย การนำเข้าหรือขนถ่ายสัตว์น้ำที่จับจากธรรมชาติเข้ามาในสหภาพยุโรปต้องแนบใบรับรองการจับสัตว์น้ำด้วย ผู้ส่งออกต้องมีใบรับรองการจับสัตว์น้ำที่จะส่งไปสหภาพยุโรป โดยเรือประมงต้องยื่นคำขอไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบของรัฐเจ้าของธง หากไม่สามารถดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของสหภาพยุโรปในการป้องกันและขจัดการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unregulated and Unreported fishing : IUU Fishing) ก็มีความเสี่ยงที่สหภาพยุโรปจะห้ามนำเข้าอาหารทะเลเป็นการชั่วคราว ซึ่งเคยเกิดขึ้นแล้วในอดีตกับประเทศเบลิจ กัมพูชา กินี และศรีลังกา ทั้งนี้ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรับรองการจับสัตว์น้ำได้จากหัวข้อการควบคุมการทำประมงผิดกฎหมาย (control of illegal fishing) ในเว็บไซต์ของ EU Export Helpdesk³ หรือเว็บไซต์ของคณะกรรมการการยุโรปเกี่ยวกับการทำประมงผิดกฎหมาย⁴ (European Commission website on illegal fishing)

4. ใบรับรองสุขอนามัยสินค้าสัตว์น้ำที่เป็นทางการ (Health Certificate)

สินค้าประมงที่ส่งออกไปสหภาพยุโรปต้องแนบใบรับรองสุขอนามัย โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบภายในประเทศผู้ส่งออกจะต้องรับรองมาตรฐานสุขอนามัยและระบบการควบคุมที่เทียบเท่ากับมาตรฐานของสหภาพยุโรป และรับรองว่าสินค้าที่ส่งออกได้ดำเนินการตามข้อกำหนดของสหภาพยุโรปแล้ว เพื่อยืนยันว่าสัตว์น้ำที่ส่งไปสหภาพยุโรปได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดทางด้านสุขภาพ รายการข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยประกอบด้วย มาตรฐานด้านสุขภาพสัตว์น้ำ เช่น การปนเปื้อนและการปนเปื้อนจากเชื้อจุลินทรีย์ รวมถึงมาตรฐานการบรรจุหีบห่อและการเก็บรักษาที่จะต้องมีการควบคุมอุณหภูมิระหว่างการขนส่ง การดำเนินการตามมาตรฐาน HACCP ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการที่จำเป็นต้องปฏิบัติ ทั้งนี้ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2005R2074 :20090101:EN:PDF> หรือ EU Export Helpdesk⁵ หรือ Code of Practice for Fish and Fishery products⁶.

² http://ec.europa.eu/fisheries/documentation/publications/eu-new-fish-and-aquaculture-consumer-labels-pocket-guide_en.pdf?subweb=347&lang=en

³ http://exporthelp.europa.eu/thdapp/taxes/show2Files.htm?dir=/requirements&reporterId1=EU&file1=ehir_eu13_02v001/eu/main/req_spilfish_eu_010_1003.htm&reporterLabel1=EU&reporterId2=NL&file2=ehir_nl13_02v001/nl/main/req_spilfish_nl_010_1003.htm&reporterLabel2=Netherlands&label=Control+on+illegal+fishing&languageId=en&status=PROD

⁴ http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/illegal_fishing/info/index_en.htm

⁵ http://exporthelp.europa.eu/thdapp/taxes/show2Files.htm?dir=/requirements&reporterId1=EU&file1=ehir_eu13_02v001/eu/main/req_heafishc_eu_010_0612.htm&reporterLabel1=EU&reporterId2=NL&file2=ehir_nl13_02v001/nl/main/req_heafishc_nl_010_0612.htm&reporterLabel2=Netherlands&label=Health+control+of+fishery+products+intended+for+human+consumption&languageId=en&status=PROD

5. การควบคุมและการทดสอบการปนเปื้อน (Contaminants)

การปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์อาหารซึ่งเป็นผลมาจากขั้นตอนการผลิตที่มีหลากหลายขั้นตอนหรือการปนเปื้อนจากสภาพแวดล้อม จะถูกควบคุมโดยกฎหมายของสหภาพยุโรป ซึ่งครอบคลุมถึงโลหะหนัก เช่น สารตะกั่ว แคดเมียม สารปรอท สารไดออกซิน และสาร Polychlorinated biphenyl (PCP) รวมถึงสาร Polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) สัตว์น้ำที่จะส่งไปสหภาพยุโรปโดยทั่วไปจะได้รับการตรวจสอบก่อนการขนส่ง บางครั้งจะตรวจในห้องปฏิบัติการของผู้ซื้อเอง หรือห้องปฏิบัติการอื่นที่ผ่านการยอมรับแล้ว เพื่อป้องกันการปฏิเสธสินค้าที่พรมแดนซึ่งจะทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่สูง ทั้งนี้สามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสารปนเปื้อนได้ที่ EU Export Helpdesk⁷

6. การปนเปื้อนจากเชื้อจุลินทรีย์ (Microbiological contamination)

การปนเปื้อนจากเชื้อจุลินทรีย์เป็นผลมาจากแบคทีเรียที่เข้าไปอยู่ในสัตว์น้ำโดยไม่เจตนา ข้อกำหนดเกี่ยวกับการปนเปื้อนนี้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานสุขอนามัยตามที่กำหนดใน Regulation (EC) No 2073/2005 ตัวอย่างการปนเปื้อนจากเชื้อจุลินทรีย์ เช่น สารฮิสตามีนที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งเกิดจากการจัดการอุณหภูมิที่ไม่เหมาะสม โดยจะพบได้ในปลาทูน่าและปลาซาร์ดีน การปนเปื้อนจากเชื้อจุลินทรีย์สามารถป้องกันได้โดยมาตรการสุขอนามัยที่เหมาะสม ยกตัวอย่างกรณีของฮิสตามีนควรมีการจัดการอุณหภูมิและระบบความเย็นให้คงที่และเหมาะสมตลอดทุกขั้นตอน ทั้งนี้ ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปนเปื้อนจากเชื้อจุลินทรีย์และการควบคุมด้านสุขอนามัยสามารถหาได้จาก EU Export Helpdesk⁸

7. การรับรองความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety Certification)

โครงการรับรองความปลอดภัยด้านอาหารทะเลส่วนใหญ่โดยทั่วไปมีการร้องขอจาก International Food Standard (IFS) และ The British Retail Consortium (BRC) โดยโครงการ BRC จะต้องดำเนินการก่อนจำหน่ายในสหราชอาณาจักร เนื่องจากโครงการดังกล่าวได้ถูกริเริ่มขึ้นที่นั่น ส่วนโครงการ IFS จะใช้ในเยอรมนี การได้รับใบรับรองดังกล่าวอย่างน้อย 1 โครงการ จะมีส่วนสำคัญในการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงตลาดสหภาพยุโรป โดยการดำเนินการทั้งสองโครงการฯ จะอยู่บนพื้นฐานของ HACCP และมีหลักเกณฑ์หลายข้อที่คล้ายคลึงกัน

8. ตลาดสิ่งแวดลอมและการเติบโตของตลาดเฉพาะกลุ่ม (niche market)

เมื่อไม่นานนี้ สินค้าอาหารทะเลที่ติดฉลากสิ่งแวดลอมได้เข้าไปมีส่วนแบ่งตลาดอย่างรวดเร็วในหลายตลาดของสหภาพยุโรป ประเทศในยุโรปตะวันตกและเหนือ เช่น เนเธอร์แลนด์และเยอรมนีกลายเป็นผู้นำตลาดสำหรับอาหารทะเลที่ติดฉลากสิ่งแวดลอม การติดฉลากสิ่งแวดลอมในตลาดทางตอนใต้และตะวันออก

⁶ ftp://ftp.fao.org/codex/publications/Booklets/Practice_code_fish/CCFFP_2012_EN.pdf

⁷ http://exporthelp.europa.eu/thdapp/taxes/show2Files.htm?dir=/requirements&reporterId1=EU&file1=ehir_eu13_02v001/eu/main/req_heafacon_eu_010_1010.htm&reporterLabel1=EU&reporterId2=NL&file2=ehir_nl13_02v001/nl/main/req_heafacon_nl_010_1010.htm&reporterLabel2=Netherlands&label=Control+of+contaminants+in+foodstuffs&languageId=en&status=PROD

⁸ http://exporthelp.europa.eu/thdapp/taxes/show2Files.htm?dir=/requirements&reporterId1=EU&file1=ehir_eu13_02v001/eu/main/req_heafishc_eu_010_0612.htm&reporterLabel1=EU&reporterId2=NL&file2=ehir_nl13_02v001/nl/main/req_heafishc_nl_010_0612.htm&reporterLabel2=Netherlands&label=Health+control+of+fishery+products+intended+for+human+consumption&languageId=en&status=PROD

ของยุโรปยังคงมีบทบาทจำกัด ขณะที่ความสำคัญของการติดฉลากสิ่งแวดล้อมจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยหน่วยงานหลักที่ให้การรับรองผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่จับจากธรรมชาติคือ Marine Stewardship Council (MSC) ส่วนผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงจะได้รับการรับรองโดยหน่วยงานหลักคือ Aquaculture Stewardship Council (ASC) ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2557 หน่วยงาน Global G.A.P. และ Friend of the Sea ได้นำเสนอฉลากผลิตภัณฑ์อาหารทะเลจากการเพาะเลี้ยงแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก ITC's Standards Map (MSC⁹ และ ASC¹⁰) หรือ Standards Map database¹¹ หรือ organic¹²

ที่มา : www.cbi.eu/sites/default/files/buyer-requirements-fishery-products.pdf

⁹ http://search.standardsmap.org/assets/media/MarineStewardshipCouncilMSC/English/AtAGlance_EN.pdf

¹⁰ http://search.standardsmap.org/assets/media/AquacultureStewardshipCouncil/English/AtAGlance_EN.pdf

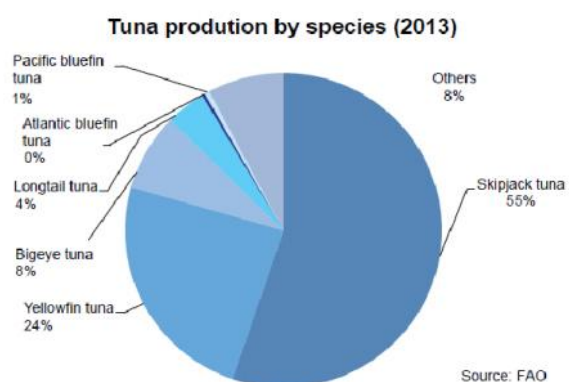
¹¹ <http://www.standardsmap.org/>

¹² http://exporthelp.europa.eu/thdapp/taxes/show2Files.htm?dir=/requirements&reporterId1=EU&file1=ehir_eu13_03v003/eu/main/req_sporgan_eu_010_0612.htm&reporterLabel1=EU&reporterId2=NL&file2=ehir_nl13_03v003/nl/main/req_sporgan_nl_010_0612.htm&reporterLabel2=Netherlands&label=Voluntary++Products+from+organic+production&languageId=en&status=PROD

สถานการณ์การผลิตและการค้าปลาทูน่าโลก

จรรยา จิราภิบาลธนากิจ แปลบทความ

ช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 การนำเข้าทูน่ากระป๋องของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปยังไม่กระเตื้องขึ้น แม้ว่าราคาวัตถุดิบปลาทูน่าลดลง ทั้งนี้เนื่องจากอุปสงค์ที่ชะลอตัว ขณะที่การนำเข้าของตลาดตะวันออกกลาง เอเชียตะวันออก และตลาดใหม่ๆ ในลาตินอเมริกาเพิ่มขึ้น ความต้องการเนื้อปลาทูน่าลอยคึ่งสุก (cooked loins) ของสหภาพยุโรปมาเพื่อแปรรูปเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาที่ลดลง

อุปทาน

ในช่วงเดือนธันวาคม 2558 การทำประมงปลาทูน่าในมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันตกตอนกลางลดลงเล็กน้อย ขณะที่โรงงานแปรรูปทูน่ากระป๋องของไทยมีวัตถุดิบปลาทูน่าคงคลังจำนวนมาก

เนื่องจากเป็นช่วงสิ้นสุดการห้ามทำประมงปลาทูน่าด้วยเครื่องมือรวมฝูงปลา (FAD) และการปิดการทำประมงปลาทูน่า vedas closures ในมหาสมุทรแปซิฟิก ทำให้ปริมาณปลาทูน่าที่จับได้ในช่วงปลายเดือนตุลาคม 2558 เริ่มมีจำนวนเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ความต้องการวัตถุดิบปลาทูน่าจากผู้แปรรูปปลาทูน่ากระป๋องทั่วโลกที่ลดลง ทำให้ราคาปลาทูน่าสคิปแจ็คในเดือนธันวาคม 2558 ลดลงต่ำกว่า 1,000 เหรียญสหรัฐฯ/ ตัน เปรียบเทียบกับ 1,150 เหรียญสหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2557

ปริมาณปลาทูน่าที่จับได้ในมหาสมุทรแอตแลนติกอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงดี ขณะที่โรงงานแปรรูปทูน่ากระป๋องยังมีวัตถุดิบปลาทูน่าคงคลังจำนวนมาก ความต้องการที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยทำให้ราคาปลาทูน่าทั้งตัวเพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาเนื้อปลาทูน่าลอยคึ่งสุกที่ ภาพรวมราคาทูน่าสคิปแจ็คแซ่แข็งในปี 2558 ยังคงต่ำกว่าปี 2557 ร้อยละ 15 - 20

อุปสงค์ปลาทูน่ากระป๋องในสหรัฐฯ และสหภาพยุโรปที่ต่ำ ทำให้การนำเข้าวัตถุดิบปลาทูน่าแซ่แข็งของไทยซึ่งเป็นผู้ผลิตปลาทูน่ากระป๋องรายใหญ่ของโลกลดลง การนำเข้าปลาทูน่าแซ่แข็งของไทยช่วงเดือนมกราคม – กันยายน 2558 เท่ากับ 574,382 ตัน ลดลงร้อยละ 20 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน อย่างไรก็ตาม ไทยนำเข้าเนื้อปลาทูน่าลอยคึ่งสุกกึ่งสำเร็จรูป (semi-processed cooked loins) เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยนำเข้าจากจีน เวียดนาม และอินโดนีเซีย

ตรงกันข้าม ช่วงมกราคม – สิงหาคม 2558 การนำเข้าวัตถุดิบปลาทูน่าของฟิลิปปินส์เท่ากับ 84,115 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนเกือบเท่าตัว แม้ว่าการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของฟิลิปปินส์ในช่วง

ดังกล่าวจะลดลงร้อยละ 27.6 ซึ่งแสดงถึงความต้องการปลาทูน่ากระป๋องภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น และแม้ว่าในภาพรวมการส่งออกปลาทูน่ากระป๋องของฟิลิปปินส์ในช่วงดังกล่าวจะลดลง แต่การส่งออกไปสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นร้อยละ 17 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2557 เนื่องจากได้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรจากสหภาพยุโรป นอกจากนี้ ฟิลิปปินส์ยังนำเข้าปลาทูน่าครีบน้ำเงินเพิ่มขึ้นเป็น 30,000 ตัน เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 127 ซึ่งส่วนใหญ่นำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเนื้อปลาทูน่าลอยดึ่งส่งออกไปสหภาพยุโรป เช่นเดียวกับไทย

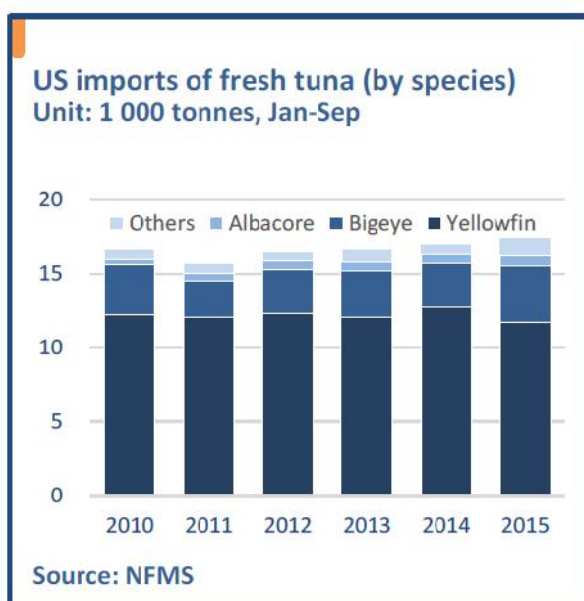
ช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 เอกวาดอร์นำเข้าปลาทูน่าแช่แข็งรวม 43,554 ตัน ลดลงร้อยละ 2 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2557 โดยการนำเข้าทูน่าครีบน้ำเงินลดลงร้อยละ 7 ขณะที่จีนนำเข้าปลาทูน่าสคิปแจ็คและปลาทูน่าเอลบาเคอร์แช่แข็งเกือบ 70,000 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 61,000 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีก่อน มาเพื่อแปรรูปเป็นเนื้อปลาทูน่าลอยดึ่งและปลาทูน่ากระป๋องเพื่อส่งออก

ราคาปลาทูน่าที่ลดลง โดยเฉพาะปลาทูน่าสคิปแจ็ค ทำให้สหภาพยุโรปนำเข้าเนื้อปลาทูน่าลอยดึ่งสูงมาเพื่อแปรรูปเพิ่มขึ้น โดยช่วงมกราคม – สิงหาคม 2559 สหภาพยุโรปนำเข้าเนื้อปลาทูน่าสคิปแจ็คลอยดึ่งสูงรวม 43,639 ตัน

ตลาดผลิตภัณฑ์ทูน่าสด และแช่แข็ง (Non - canned tuna)

สหรัฐอเมริกา

แนวโน้มความต้องการปลาทูน่าสดและแช่แข็งในตลาดสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงมกราคม - กันยายน 2558 โดยเฉพาะการนำเข้าผลิตภัณฑ์ปลาทูน่าราคาสูง เช่น ปลาทูน่าบิ๊กอาย และปลาทูน่าบูลฟินที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ปริมาณการนำเข้าปลาทูน่าสดของสหรัฐฯ ในช่วงดังกล่าวยังคงมากกว่าการนำเข้าของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นตลาดซาซิมิ (sashimi) รายใหญ่อันดับหนึ่งของโลก

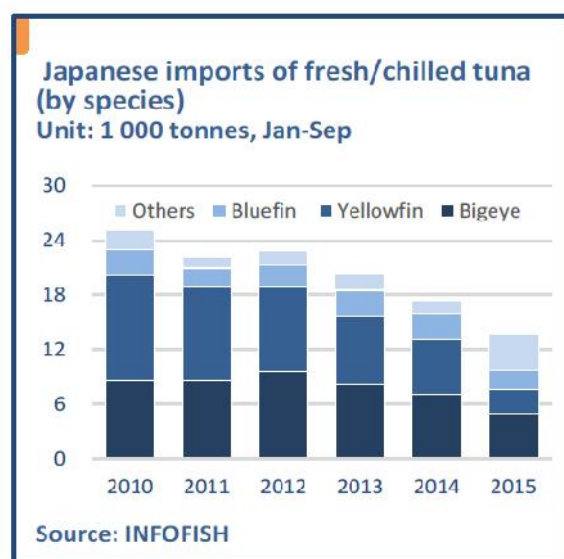
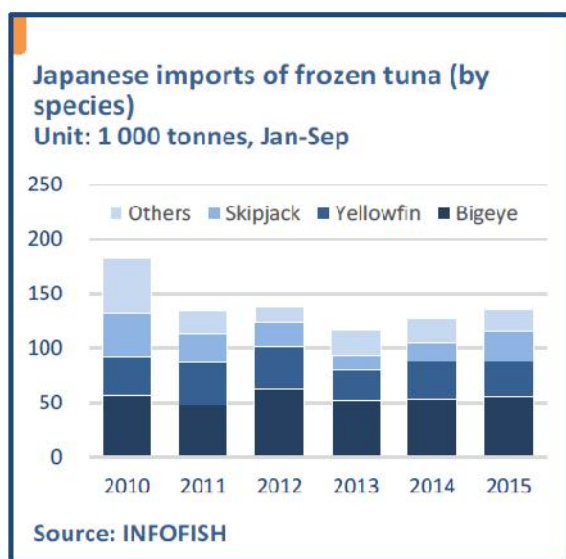

ญี่ปุ่น

ความต้องการปลาทูน่าเกรดซาซิมิในญี่ปุ่นปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นระยะเวลาดำเนินการ ในช่วงวันหยุดฤดูร้อน โดยยอดจำหน่ายปลาทูน่าบิ๊กอายแช่แข็ง ซึ่งมีราคาสูงกว่าและมีอายุการเก็บรักษาได้นานเพิ่มขึ้น ขณะที่ค่าเงินเยนที่อ่อนลงส่งผลกระทบต่อทางลบต่อการนำเข้าปลาทูน่าในภาพรวม โดยช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 ญี่ปุ่นนำเข้าปลาทูน่าสดลดลงอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2557 โดยเฉพาะการนำเข้าปลาทูน่าครีบน้ำเงินและปลาทูน่าบิ๊กอายที่ลดลง

นอกจากนี้ยังต้องแข่งขันกับปลาแซลมอนซึ่งราคาถูก และเป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ พบว่ายอดจำหน่ายปลาแซลมอนเกรดพรีเมียมในซูเปอร์มาร์เก็ตสูงกว่าปลาทูน่าเกรดพรีเมียม

การนำเข้าปลาทูน่าแช่แข็งของญี่ปุ่นในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากความต้องการปลาทูน่าบิกอายซึ่งมีราคาสูงกว่าเพิ่มขึ้น ราคาปลาทูน่าสดคิปปี้ลดลง ทำให้อุปสงค์ปลาทูน่าสดคิปปี้จากผู้ผลิตปลาทูน่าตากแห้ง (katsuobushi) และปลาทูน่ากระป๋องเพิ่มขึ้น

จีน

เป็นที่น่าสังเกตว่าตลาดปลาทูน่าสดและแช่แข็งในจีนมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี แม้ว่าปริมาณการนำเข้าจะมีไม่มาก จีนนำเข้าปลาทูน่าบลูฟินสด ซึ่งเป็นปลาที่มีราคาสูง เพิ่มขึ้นจาก 52 ตัน ในปี 2557 เป็น 85 ตัน ในช่วงมกราคม – กันยายน 2558

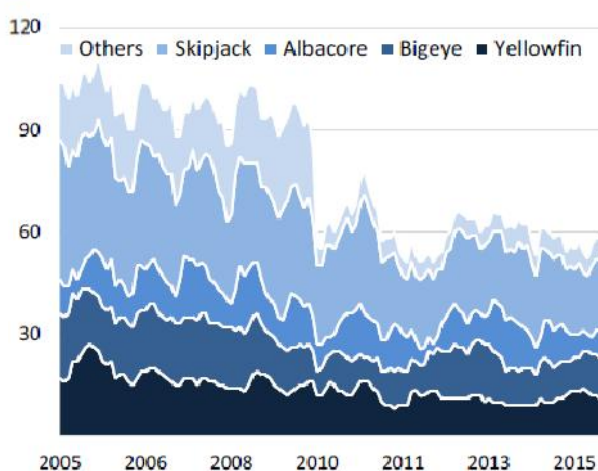
ปลาทูน่ากระป๋อง/ปลาทูน่าปรุงแต่ง

การส่งออก

ช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 ไทย เอกวาดอร์ และสเปนเป็นผู้ส่งออกปลาทูน่ากระป๋องและปลาทูน่าปรุงแต่งรายใหญ่ของโลก รองลงมา ได้แก่ จีน ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ซึ่งในบรรดาผู้ส่งออกดังกล่าวมีเพียงอินโดนีเซียที่มีปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น ขณะที่ที่เหลือมีปริมาณการส่งออกลดลงทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

Japanese coldstorage holdings of tuna (by species)

Unit: 1 000 tonnes

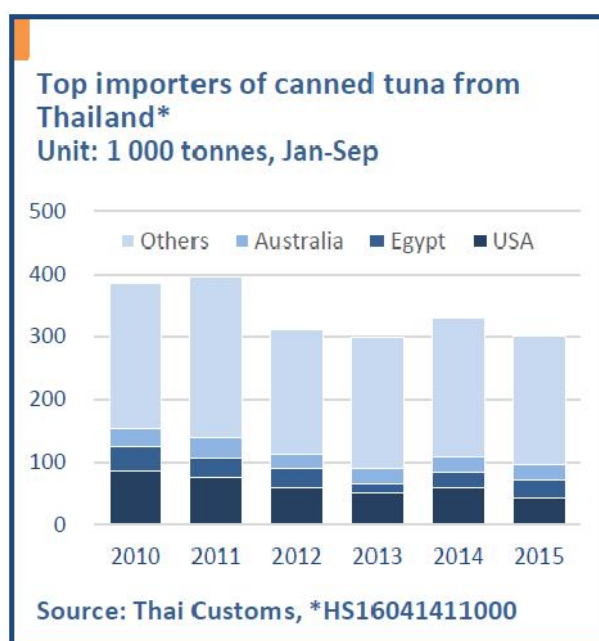

ช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 เอกวาดอร์ส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่ง 131,846 ตัน ลดลงร้อยละ 13.2 โดยมีสหภาพยุโรปเป็นตลาดส่งออกรายใหญ่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56 ของการส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่งทั้งหมดของเอกวาดอร์ มูลค่าการส่งออกไปตลาดนี้ 74,307 ตัน ขยายตัวร้อยละ 1.4 โดยร้อยละ 37 เป็นเนื้อปลาทูน่าลอยคึ่งสุก เอกวาดอร์ส่งออกเนื้อปลาทูน่าลอยคึ่งสุกของไปตลาดหลัก เช่น สเปนเพิ่มขึ้นร้อยละ 55 ขณะที่ปริมาณการส่งออกไปตลาดอื่นๆ เช่น สหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 สหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นร้อยละ 19 และอาร์เจนตินาเพิ่มขึ้นร้อยละ 18 แต่การส่งออกไปโคลัมเบียและชิลีลดลง

ช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 จีนส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่ง 59,085 ตัน ลดลงร้อยละ 2.7 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ฟิลิปปินส์ส่งออก 58,386 ตัน ลดลงร้อยละ 27

จากการหันไปมุ่งเน้นตลาดตะวันออกกลางและเอเชียแปซิฟิกมากขึ้น ส่งผลให้การส่งออก ปลาทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่งของอินโดนีเซียในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 เป็น 47,470 ตัน โดยส่งออกไปสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นตลาดส่งออกอันดับหนึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 รองลงมา ได้แก่ ซาอุดีอาระเบียเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 และออสเตรเลียเพิ่มขึ้นร้อยละ 63.3 ขณะที่การส่งออกไปญี่ปุ่นลดลงร้อยละ 13.6

ช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 ไทยส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่ง 420,514 ตัน ลดลง

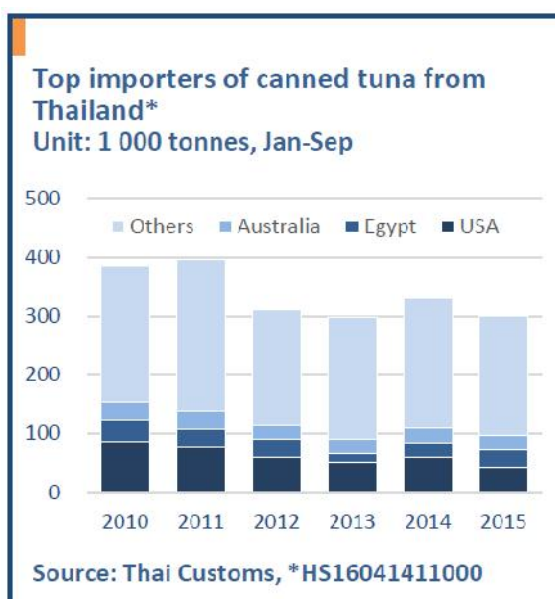
ร้อยละ 5.5 มูลค่า 1.48 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 16.4 จาก 1.77 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปี 2557 เนื่องจากราคาตลาดโลกที่ลดลง โดยเป็นการส่งออกทูน่ากระป๋อง 30,000 ตัน ที่เหลือเป็นเนื้อปลาทูน่าลอยคึ่งสุก ปลาทูน่าในถุง pouch และผลิตภัณฑ์ปลาทูน่า มูลค่าเพิ่มอื่นๆ ตลาดส่งออกปลาทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่งที่สำคัญของไทยจัดอันดับตามมูลค่าการส่งออก ได้แก่ สหรัฐฯ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น อียิปต์ และแคนาดา ขณะที่ตลาดส่งออกจัดอันดับตามปริมาณการส่งออก ได้แก่ สหรัฐฯ อียิปต์ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และซาอุดีอาระเบีย

การนำเข้า

ช่วงมกราคม – กันยายน 2558 ราคาปลาทูน่ากระป๋องเฉลี่ยในตลาดโลกต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 แต่ไม่ได้กระตุ้นให้อุปสงค์ทูน่ากระป๋องในสองตลาดหลัก คือ สหรัฐฯ และสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม สหภาพยุโรปนำเข้าเนื้อปลาทูน่าลอยคึ่งสุกมาเพื่อแปรรูปเพิ่มขึ้น และแม้ว่าการนำเข้า

ปลาทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่งของสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 10 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สหรัฐฯ ยังคงเป็นผู้นำเข้าปลาทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่งที่สำคัญของโลก ตามมาด้วย สเปนนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 26 อิตาลีลดลงร้อยละ 13.7 สหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้น 7.5 ฝรั่งเศสลดลงร้อยละ 6.5 และเยอรมนีเพิ่มขึ้น 15.6

การนำเข้าทูน่ากระป๋องจากแคนาดา ตะวันออกกลาง (อียิปต์ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คูเวต และโอมาน) ญี่ปุ่น ฮองกง ไต้หวัน และออสเตรเลีย เพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาปลาทูน่าสดคึกคักที่ลดลง

สหรัฐฯ

ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่งของสหรัฐฯ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 ลดลงร้อยละ 10 และ 12.3 ตามลำดับ สะท้อนถึงอุปสงค์การบริโภคที่ลดลง ตลาดนำเข้าสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ ไทย จีน เอกวาดอร์ เวียดนาม และฟิลิปปินส์ โดยสหรัฐฯ นำเข้าจากเอกวาดอร์และเวียดนามเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 และ 6 ตามลำดับ ขณะที่นำเข้าจากตลาดอื่นๆ ลดลง สหรัฐฯ นำเข้าเนื้อปลาทูน่าลอยดึ่งสุกหรือแช่แข็ง 51,000 ตัน โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากจีน ไทย ฟิจิ มอริเชียส และโคลัมเบีย ซึ่งเฉพาะการนำเข้าเนื้อปลาทูน่าลอยดึ่งสุกลดลงร้อยละ 12

สหภาพยุโรป

ช่วงมกราคม – สิงหาคม 2558 สหภาพยุโรปนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องและปลาทูน่าปรุงแต่งจากนอกกลุ่มสหภาพยุโรป 337,428 ตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 2.41 โดยร้อยละ 27 เป็นการนำเข้าเนื้อปลาทูน่าลอยดึ่งสุกมาเพื่อแปรรูปโดยสเปน อิตาลี ฝรั่งเศส และโปรตุเกส

ช่วงมกราคม – กันยายน 2558 สเปนนำเข้าปลาทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่ง 95,339 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 25 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยร้อยละ 71 เป็นเนื้อปลาทูน่าลอยดึ่งสุก ผู้นำเข้าปลา

ทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่งรายใหญ่อื่นๆ ในสหภาพยุโรป ได้แก่ อิตาลี สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมนี และ เนเธอร์แลนด์ โดยอิตาลีและฝรั่งเศสนำเข้าเนื้อปลาทูน่าลอยดึ่งสุกมาเพื่อแปรรูป ขณะที่ประเทศอื่นๆ นำเข้าปลาทูน่ากระป๋องและปลาทูน่าในถุง pouch มาเพื่อบริโภคเป็นส่วนใหญ่

ช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 สหภาพยุโรปนำเข้าเนื้อปลาทูน่าลอยดึ่งสุกจากนอกสหภาพยุโรป

มากกว่า 100,000 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 88,000 ตัน

ในช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยนำเข้าจาก เอกวาดอร์และจีนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สเปน เป็นผู้นำเข้าเนื้อปลาทูน่าลอยดึ่งสุกรายใหญ่ ของสหภาพยุโรป โดยนำเข้ามาเพื่อตลาดในประเทศ และส่งออกต่อ (re-export) ไปโปรตุเกส ฝรั่งเศส และอิตาลี

การนำเข้าทูน่ากระป๋อง/ปรุงแต่งของสหราชอาณาจักร และเยอรมนี ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 และ 15.6 ตามลำดับ ขณะที่เนเธอร์แลนด์นำเข้าลดลงร้อยละ 16.7

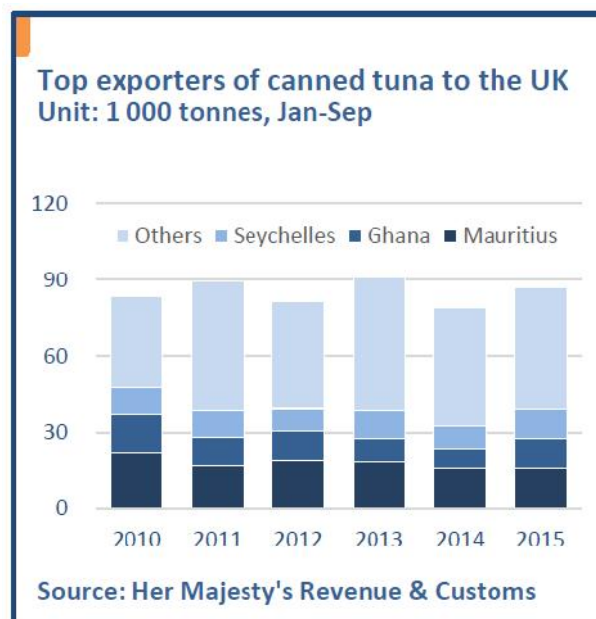
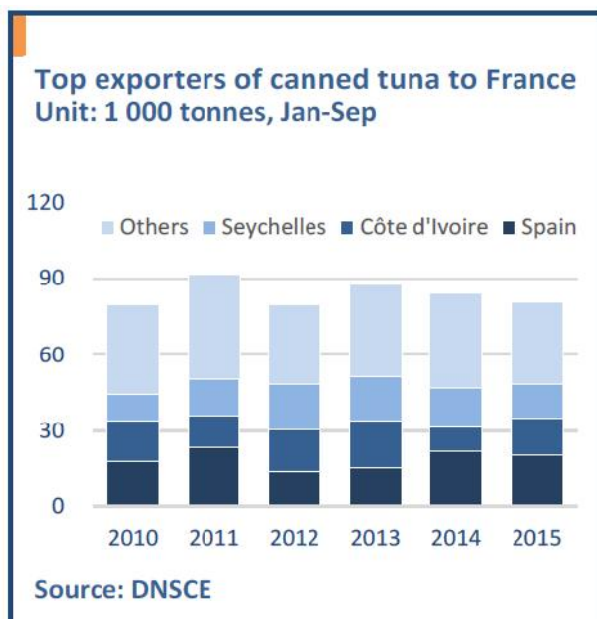
ตลาดอื่นๆ

ตลาดปลาทูน่ากระป๋องรายใหญ่อื่นๆ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 นอกเหนือจากสหรัฐฯ และ สหภาพยุโรป ได้แก่ อียิปต์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และแคนาดา การนำเข้าของตลาดกลุ่มนี้เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 อียิปต์นำเข้าปลาทูน่ากระป๋อง 60,000 ตัน เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คูเวต และโอมาน นำเข้าปลาทูน่ากระป๋องเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยนำเข้าจากไทยและอินโดนีเซียเพิ่มขึ้น

ราคาวัตถุดิบปลาทูน่าที่ลดลง ส่งผลให้การนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องของญี่ปุ่นในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เป็น 41,855 ตัน โดยนำเข้าจากไทย ฟิลิปปินส์ จีน เวียดนาม และมัลดีฟส์ เพิ่มขึ้น

ออสเตรเลียซึ่งเป็นผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ปลาทูน่ากระป๋องราคาสูง นำเข้าปลาทูน่ากระป๋องเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ขณะที่แคนาดานำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558

แนวโน้มตลาด

ระยะสั้น ผลผลิตปลาทูน่าคาดว่าจะต่ำลงจากอุปทานที่ลดลง แม้ว่าปริมาณการจับปลาทูน่าในมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันตกตอนกลางอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากช่วงการห้ามทำประมงด้วยเครื่องมือรวมฝูงปลา (FAD) ได้สิ้นสุดลงในเดือนตุลาคม อย่างไรก็ตาม กำลังการทำประมงมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากราคาปลาทูน่าสคิปแจ็คที่ลดลง และวัตถุดิบปลาทูน่าคงคลังของไทยที่ยังมีจำนวนมาก ขณะที่โรงงานแปรรูปปลาทูน่าส่วนใหญ่หยุดดำเนินการเพื่อซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องจักรในช่วงปลายเดือนธันวาคม โรงงานแปรรูปปลาทูน่าในแถบแปซิฟิกตะวันออกมีวัตถุดิบปลาทูน่าคงคลังค่อนข้างสูงถึงปานกลาง และจากการปิดการทำประมงveda closure ครั้งที่ 2 ระยะเวลา 2 เดือน ของคณะกรรมการการทูน่าเขตร้อนระหว่างทวีปอเมริกา (IATTC) ซึ่งเริ่มเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2558 ทำให้กองเรือกว่าครึ่งหนึ่งต้องหยุดทำการประมง

ความต้องการนำเข้าปลาทูน่ากระป๋องในสหรัฐฯ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในช่วงมกราคม-กุมภาพันธ์ 2559 เพื่อจะใช้ประโยชน์จากโควตาการนำเข้าในอัตราภาษีที่ต่ำ ความต้องการปลาทูน่ากระป๋องในสหภาพยุโรปคาดว่าจะยังคงต่ำต่อเนื่องไปจนถึงไตรมาสที่สองของปี 2559 ขณะที่ราคาปลาทูน่าที่ต่ำทำให้การค้าปลาทูน่าในตลาดอื่นๆ ทั่วโลกขยายตัวเพิ่มขึ้น

ที่มา: บทความ TUNA, GLOBE FISH Highlights, issue 1/2016, 31/01/2016